

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 147. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

A brit seregek a Nilus deltája felé visszavonulnak

Az egyiptomi kormány tiltakozik az angolok rombolási tervei ellen
Az angol alsóház többsége elvetette a Churchill elleni bizalmatlansági indítványt
A szovjet ellen megindult német offenzíva első sikerei

Úgy a szovjet elleni, mint az afrikai fronton döntő hadiesemények játszódhatnak le.

A KELETI FRONTON

Szbasztopol elfoglalása után most a figyelem a megindult nagy offenzíva felé irányul. A német hadijelentés egyelőre nem mond részleteket és helységeket sem jelöl meg, de sokat jelent, hogy máris kezdeti sikerekről emlékezik meg.

A „Popolo di Roma” berlini tudósítója a keleti arevonalon megindult német támadásokkal kapcsolatban ezeket írja: „Újra a régióba várt nagy óra. Berlinben semmi kétséget nem hagyóan az iránt és megállapítják, hogy a keleti arevonalon összevont német és szövetséges csapatok már mozgásban vannak. A jelen pillanatban nem lehet földrajzi jellegű útmutatásokat adni a támadás irányáról, de szovjetországi forrásból érkező hírek megállapítják, hogy minden eddiginél nagyobb támadás Kurszk irányában indult meg.”

A „Messaggero” is megállapítja, hogy az európai keleti arevonalon szerdán megkezdődött a döntő hadművelet a szovjet erők ellen. Más jelentések szerint Kurszknál három helyen betörték a németek a szovjet állásokba.

AFRIKÁBAN,

Egyiptom földjén a tengelyes csapatok újabb sikereket értek el. A brit csapatok ellenállását El Alameinnél, Alexandria előtt az utolsó védő állást megtörték és tovább nyomulnak kelet felé. A brit seregek a Nilus deltája felé vonulnak vissza.

Az olasz Stefani iroda megállapítja, hogy a tengelyhatalmak északafrikai előrenyomulása olyan teljesítmény, amelyre aligha van példa a katonai történelemben. A csapatok utánpótlása részben tengeri úton, elsősorban Bengházin keresztül, néhány nap óta pedig kis részben már Tobrukban keresztül történik. A tengely csapatainak nagy hasznára voltak a Tobrukban és Marsa Matruhban zsákmányolt készletek, elsősorban az ott talált üzemanyagok. A „Giornale d'Italia” azt írja, hogy a keleti arevonalon megindult nagyszabású hadműveletek és az északafrikai hadműveletek között szoros összefüggés van. Ez a két akció hatalmas harppófogó két ágát alkotja, amely egyaránt jobban összehozza és egyre jobban szétválasztja az angolokat és a Szovjet-Uniót.

Az NST alexandriai jelentése szerint Auchinleck brit tábornok napiparancsot intézett csapataihoz és abban a legnagyobb erőfeszítésre szólította fel katonáit, mivel a végleges döntés küszöbön áll.

EGYIPTOMBAN AZ IZGALOM mindjobban fokozódik. Hír szerint az

A Kormányzó Ur megszemlélte az orosz harctérről hazatért vitéz kerékpáros zászlóaljot

A Kormányzó Ur Öföméltósága július 2-án délelőtt Ersekújvárot megszemlélte az orosz harctérről hazaérkezett Ersekújváron állomásozó kerékpáros zászlóaljot, amely a Charkov körüli téli és tavaszi harcokban különösen kitüntette magát.

A Kormányzó Ur Öföméltósága a közönség lelkes ünneplése mellett gépkocsin érkezett Ersekújvárra. Ellépett a fogadáshoz a főtéren felállított zászlóalj arevonala előtt, majd néhány szóval méltatta a zászlóalj tisztjei és legénysége által szerzett kimagasló érdemeket. Kegyelettel emlékezett meg a zászlóalj hősi halottairól és meleg

szeretettel üdvözölte a visszatérteket, felszólítva őket, hogy most itthon működjenek közre a fegyelem, a közrend és a belső front fenntartásában.

Beszéde után a Kormányzó Ur Öföméltósága a zászlóalj több kiváló tisztjének és legénységi állományú egyének személyesen nyújtotta át a nekik adományozott kitüntetésekkel és kézfogással tüntette ki őket.

A zászlóalj kifogástalanul végrehajtott díszmenete után a Kormányzó Ur Öföméltósága a nagyszabású egybegyűlt közönség lelkes ünneplése közben hagyta el Ersekújvárt.

Alexandriában élő zsidók közül igen sokan készpénzzé tették vagyonukat és felkészültek a város elhagyására. Beszélnek, hogy az egyiptomi nemzeti bank aranykészletét repülőgépen Dél-Afrika-ba vitték. Nahas pasa miniszterelnök a képviselőházban kijelentette, hogy a helyzet igen súlyos. Egyiptomi politikai körökben hangzókatják, hogy Egyiptomnak továbbra is távol kell tartania magát a háborús viszálytól. Úgy tudják egyébként, hogy az angolok Alexandriától délnyugatra és a Nilus mentén védelmi vonalakat építenek ki.

NEM EGYIPTOM ELLEN...

A „Giornale d'Italia” című vezető olasz lap biztosítja Egyiptomtól arról, hogy Olaszország és Németország csapatai nem azért nyomultak be Egyiptom földjére, hogy hadat viseljenek az egyiptomi állam és nemzet ellen, hanem csakis azért, hogy elűzzék onnan az angolokat és visszaadják Egyiptom népének a szabadságot.

Az angol lapok zavaros magyarázatokkal kísérik az északafrikai hadifeldményeket. Aggódva kérdeik, mi lesz a sorsa a földközti tengeri hajóhadnak és milyen magatartást fog tanúsítani Egyiptom abban az esetben, ha a helyzet Angliára nézve még válságosabbra fordul.

AZ EGYIPTOMI KORMÁNY MEG AKARJA AKADÁLYOZNI A ROMBOLÁST

Kairóiból érkező hírek szerint izgatott légkörben folynak a megbeszélések a brit hatóságok és az északafrikai tanácsadók között. Az egyiptomi kormány minden erejével arra törekszik, hogy a britek elterítse attól a szándékuktól, hogy a tengelyes csapatok további előrenyomulása esetén elpusztítsák a Nilus egész torkolatvidékét. Az egyiptomi kormány mihelyt arról értesül, hogy a britek előkészületeket tettek Alexandria kikötőberendezési-

nek felrobbantására, azonnal jegyzéket intéztek, a brit nagykövét kitérő válasza mély nyugtalanságot kellett egyiptomi körökben.

A HATÁS IRAKBAN, IRÁNBAN ÉS PALESZTINÁBAN

A berlini Wilhelmstrassen arra a kérdésre, vajon Irakban és Iránban az északafrikai helyzet kiéleződése által kiváltott visszahatásról tudnak-e valami bővebbet mondani, utaltak arra, hogy bizonyos értesülések szerint ezekben az országokban a nemzeti erők politikai tevékenysége állandóan növekvőben van.

Rómán át Palesztinából érkező jelentések szerint az ottani zsidóság körében nagy az izgalom a tengelyhatalmak csapatainak előrenyomulása miatt. A palesztinai arab lakosság körében viszont nagy az öröm, mert a lakosság közelnek érzi azt az órát, amikor a tengelyhatalmak véget vetnek a palesztinai arab lakosság szenvedéseinek — mondja a jelentés.

MIERT HAGYTA EL AZ ANGOL FLOTTA ALEXANDRIÁT
Istanbulból érkezett újabb jelentés szerint az alexandriai brit flotta elhagyta a kikötőt és Szaezen át a Vörös tenger felé vette útját.

Olasz tengerészeti körökben különös érdeklődéssel foglalkoznak a földközti tengeri angol flotta sorsával. Egyáltalán hol maradt az Alexandriában állomásozó angol hajóraj? — vetik fel a kérdést. — Tudják, hogy még egész rövid idő előtt egy brit és egy északamerikai csatahajó és valószínűleg egy nagy repülőanyahajó is az alexandriai kikötő medencéjében horgonyzott. Az angol-szász flotta nagy egységei már nem vehetnek horgonyt a Földközti tenger keleti medencéjében — hangoztatják olasz sajtóforrások. — Alexandria elhagyására kényszerülnek, sorsuk bizonytalanná válik, mert a palesztinai és szíriai kikötők nem alkal-

masak csatahajók horgonyzására; ezek csupán kis cirkálókat tudnak befogadni.

Alexandria elvesztésével az angol haditengerészetnek nem lenne lehetősége üzemanyag felvételére se. A moszszuli olajvezeték végállomásainak, Haifának és Tripolisznak berendezései csupán arra alkalmasak, hogy külön erre a célra szerkesztett tankgőzösökre rakják az olajat s ezek táplálják az Alexandriában állomásozó csatahajókat. A brit hajóhadnak tehát a szuezi csatornán el kellett menekülnie, mert a legközelebbi hadikikötő a Vörös-tenger bejáratában fekvő Aden szintén nem tud védelmet nyújtani nagy hajóegységeknek.

AZ ANGOL ALSÓHÁZ TÖBBSÉGE ELVETETTE A BIZALMATLANSÁGI INDÍTVÁNYT

Mint a Német Távirati Iroda ismerteti, a brit hírszolgálat jelentése szerint az alsóház 475 szavazattal 25 ellenében elutasította a Churchill ellen beadott bizalmatlansági indítványt.

Churchillnek a kormányban való maradása végül is Anglia vesztét fogja okozni — mondják Berlinben, ahol sokkal tisztábban látják a helyzetet, mint Londonban. Az angolok még mindig makacsul bíznak Churchill esodátos államférfiúi képességeiben. Ez a személyi ragaszkodás legalább az eddigi jelek szerint nyilvánvalóan a brit világhíradalom teljes széthullását fogja eredményezni. Minél tovább marad Churchill a kormány élén, annál biztosabban készíti elő a szigetbirodalom bukását. A német sajtó egybehangzóan azt a meggyőződést vallja, hogy Churchill elavult háborús politikája menthetlenül romlásba dönti Angliát. Az angol nép azonban ezzel nem törődve, továbbra is ragaszkodik Churchill személyéhez. Anglia most sorsdöntő kérdés előtt áll: Churchill, vagy Anglia. Harmadik eshetőség nemigen adódik számára.

CHURCHILL SZERINT SZAMSZERŰ FÖLÉNYBEN VOLTAK AZ ANGOLOK AFRIKÁBAN

Az angol alsóházban az afrikai helyzetről szólva Churchill a következő részleteket ismertette: „Száz ezer emberünk volt a harcban, az ellenségnek 90.000. Szamszerű fölényben voltunk harcok között 7:5 arányban, tüzségünk pedig csaknem 8:5 arányban volt fölényben. Tüzségünknek a leg-

FONTOS TUDNIVALÓK

* Korpakiutalás kocák részére.

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALÓTA •

PERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Újabb mintájú lövegek álltak rendelkezésre. A csata során a brit hadsereg Észak-Afrikában örvendetes légi fölényben volt, éppen ezért indokolt lett volna a bizalmunk annak a brit támadó vállalkozásnak kimenetelében, amely június 1-én kezdődött, ha nem az ellenség ültött volna először. Churchill a későbbiek során hangsúlyozta, hogy már az északafrikai harcban az volt a legfájdalmasabb, hogy a briteket a hadműveletek kezdő állapotában olyan feltételek mellett verték ki, amelyek jók voltak és amelyektől eredményt vártak.

Churchill kijelentette, hogy amerikai tartózkodása alatt megrendüléssel fogadta Tobruk elestéről szóló hírt. Amikor az Egyesült Államokba utazott — hangzólatja ismételtén —, a brit erőforrások sokkal nagyobbak voltak, mint az ellenségé és útban voltak a megerősítések is.

A VICHYI KORMÁNY

Magyon aggódik az Alexandriába internált francia hadihajók miatt. Alexandriában egész francia flottát horgonyoz szeptember 22.000 tonnás csatahajó, három 10.000 tonnás modern cirkáló, öt romboló és számos tengeralattjáró. Amikor a hajókat internálták, az angolok fontos alkatrészeket

leszereltek és a svájci szövetséghez szállították, amely szavatosságot vállal megőrzésükért.

AZ AMERIKAI KONGRESSZUS

34 óras tárgyalás után megszavazta a 42,8 milliárdos hadiköltségvetést. Az amerikaiak egyébként az északirrországi Londonderryben haditengerészeti flottabázist építettek. Ez a legnagyobb flottabázis, melyet valaha is létesítettek angol földön.

A JAPÁN-KINAI HÁBORÚ ÖTÉVES FORDULOJA

alkalmából jelentést adtak ki. Eszerint a csungkingi csapatok körülbelül 2,3 millió halottat, 4900 ágyút, 32.000 könnyű és nehéz gépfegyvert, 600.000 puskát, 1400 tankot és gépkocsit, 500 nagyobb hajót és óriási mennyiségű vasúti anyagot vesztek. A japán csapatok háromszor akkora területet szálltak meg Kínából mint egész Japán.

AMERIKAI VÉLEMÉNY AZ ANGOLOKRÓL

A Hamburger Fremdenblatt jelentése szerint Steinhardt az Egyesült Államok törökországi nagykövete, egy ankarai diplomáciai fogadáson a legelősebb hangon nyilatkozott az angolok libiai kudarcáról Steinhardt a lap jelentése szerint fennhangon kijelentette, teljesen hasztalan, hogy az Egyesült Államok hadianyagot szállítsanak az angoloknak és másképp is támogassák őket, ha egyszer az angolok nem hajlandók a becsület mezején meghalni. Ha majd egyszer sor kerül a második arcvonal megalakítására — mondotta Steinhardt — a Hamburger Fremdenblatt jelentése szerint az északamerikai majd megmutatják az angoloknak, hogyan kell vért ontani.

HADIJELENTÉSEK

A szovjet elleni arcvonal

Részletes jelentés Szebasztopol elfoglalásáról — A megindított offenzíva kezdeti sikere — A szovjet elleni egyéves háború veszteséglistája

A német véderő főparancsnoksága közli:

Mint már soronkívül jelentettük, német és román csapatok Mannstein vezértábornagy vezetésével Richthofen báró vezérezredes kipurított közelharcú repülőgéphadtestének kiváló támogatásával 25 nappal ezelőtt elkezdték küzdelem után szerdán legyűrtek Szebasztopot. Az elképzelhető legerősebb szárazföldi és tengeri erődöt, erős erődítményeket, sziklába vájt erődítményeket, földalatti állásokat, betonból és főléből készült kiserődöket, valamint számtalan lövészárkot foglaltunk el valamennyi fegyvernem muntaszertől együttműködésével. A foglyok és zsákmányok száma még nem tekinthető át. A megvert szebasztopoli hadsereg maradványai Chersones félszigetre menekültek, ahol igen szűk helyre zsúfolódtak össze és a megsemmisülés vár rájuk.

A szebasztopolért folyó harcokban a német és olasz haditengerészet könnyű tengeri haderőt a román haditengerészetrel együttműködve elvették az ellenség utánpótlását. Aknázzal elvették az erődöt és kikötőt, saját utánpótlásukat a tengeren át bonyolítják le és a nagy túlerőben lévő ellenséges tengeri erőkkel sikeres harcokat vívtak.

A krími félsziget déli csücske előtt repülőink elsüllyesztettek, vagy megrogyáltak tíz, Szebasztopolból menekülő kisebb hajót, köztük egy őrnaszádot.

A keleti arcvonalon déli és középső szakaszán megindított támadó hadműve-

Az utolsó bombázó Szebasztopolra

Berlin, július 2. A véderő főparancsnoksága Szebasztopolnak a német és román csapatoktól történt elfoglalásához kiegészítésül közli, hogy a német légihaderő július 1-én harci és zuhanó harci repülőgépeivel még egyszer a legnagyobb erővel utolsó megsemmisítő csapást mért az ellenségre. Már a kora reggeli órákban nehéz ürméretű bombákkal árasztotta el a városnegyedeket és kikötőberendezéseket. Sok házat a földszintre lettek egyenlővé a bombák. Ezekben a házakban a bolsevisták végső ellenállásra vetették meg a lábukat a be-

letek jelentős kezdeti sikerekkel jártak. A légi haderő erős kötelékei egymást követő hullámokban támogatták a földön dúló harcokat. A Voronez ellen intézett légítámadások során több ottani háborús fontosságú üzemet megsemmisítő csapás ért. Kísérő vadászaink légiharcokban 52 szovjet gépet lötek le.

Hadseregünk legnehezebb tüzérsége Leningrád háborús építményeit és a kronstadti öbölben lévő hajóforgalmat támadták. Célpontokban erős tüzeket észleltek. A fontos szovjet vasúti gócpontok ellen intézett éjszakai légítámadások során több helyen súlyosan eltaláltak a rozsvető-moszkvai nagy utánpótlási vonalat. A jegestengeri arcvonalon harci és zuhanó repülőink súlyos bombákkal árasztották el Murmanszk rakpartjait és vasúti berendezéseit.

A Szovjetunió ellen egy éve folyó kemény, de diadalmas harcokról a véderő főparancsnoksága még ezeket közli: 1941 június 22-től 1942 június 21-ig a keleti harcok az egész véderőből 271.612 tiszt, tiszteljes és közlegény halt hősi halált kötelessége hű teljesítése közben. Az ugyanebben az időben eltűntek száma 65.730. A harc keménységére való tekintettel számolnunk kell azzal, hogy ezeknek jórésze szintén nem tér vissza. Az áldozatok súlyos volta mutatja, milyen nagy volt az a veszély, amely Európára leselkedett. Mindazok, akik Németországért elesnek zalogai győzelmünknek, amely biztosítja Németország jövőjét, ezzel Európa szabadságát.

nyomuló német és román csapatokkal szemben. Még az esti órákban is lángol-

tak bombák által gyújtott nagy tüzek. Időközben az utcákon a német és román csapatok küzdötték előre magukat. Más harci repülőkötelékek ellenséges gépjárműoszlopokat zúztak szét, amelyek a várostól nyugatra a győzők támadását menküléssel próbálták el-

Német légítámadás Voronyoz ellen

Berlin, július 2. A véderő főparancsnokság a következő részleteket közli a német harcrepülőgépeknek Voronyoz elleni támadásáról: szerdán német harci repülőgépek támadást intéztek Voronyoz ipartelepét ellen. Egy repülőgépgyár szerelő csarnokában öt teletalált nagy pusztításokat okozott. Sorozatos teletalálatok érték a pályaudvartól 2 kilométerre délnyugatra fekvő „Sztalin“ díszes motorüzemet is. Az üzemben

kerülni. Ennek a támadásnak során több, mint 300 jármű gyulladt ki. (NTI)
Moszkva, július 2. A Fekete tengeri szovjet flotta elmenekült Szebasztopolból és valószínűleg Novoroszijzkban keres menedéket.

több olajtartály a levegőbe repült. Igen sok bomba robbant a pályaudvaron is, amelyen 8—10 szerelvény, 250 kocsival állt. A pályaudvartól nyugatra fekvő löszgyárban gyújtóbombák súlyos robbanásokat okoztak. Ugyanakkor bombázták a német harc repülőgépek a pályaudvartól egy kilométerre délre fekvő „Lenin“ gépgyárat is és arra romboló és gyújtóbombákat dobtak. Itt is igen sok tűz és robbanás támadt.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Olasz és német egységek elfoglalták az El Alameinél levő brit állásokat és tovább üldözik az ellenséget

A német hadijelentés közli: Egyiptomban német és olasz hadosztályok erős harci repülőgépkötelékek támogatásával elkezdett harc árán szétszörték az El Alameini hadállást. Most üldözik a megvert brit seregeket, amelyek a Nilus deltája felé vonulnak. Málta szigetén hatáson folytatuk a britek elleni légítámadásokat.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Olasz és német egységek szerdán rohammal elfoglalták az El Alameinél levő brit állásokat, amelyeket az ellenség erősen kiéptített és elkezeredten vé-

dett. Adáz harc árán a tengely csapatok szétszúrták az ellenséges vonalat. A tengely légihaderő, amelyek ismételtén közelbelettek a csatatér feléit, urai voltak a helyzetnek. A britek 9 repülőgépet vesztek. Olasz és német repülőalkulatok hevesen bombázták Málta szigetének támaszpontjait. Légiharcokban saját veszteség nélkül 11 angol gépet lőtünk. Egy ellenséges gép néhány bombát dobott Searpantora, az Egei tenger egyik szigetére. A bombák nem okoztak semmi kárt. (MTI)

Hogy történt az áttörés El Alameinél

Berlin, július 2. Mint a véderő főparancsnoksága közli, az északegyiptomi harcok során a megvert brit kötelékek az arab öböltől délre fekvő El Alameinél erősen kiéptített állásokban próbálkoztak végső ellenállásra. Amikor a német és olasz csapatok támadást intéztek a brit védelmi rendszer ellen, az ellenség bevette páncélos kötelékeit a kétségbeesett védelmi arcvonalba. A tengelycsapatok páncélosai július 1-ének déli óráiban mégis áttörték az ellenséges védelmi arcvonalat és

El Alameintől délkeletre északkeleti és délkeleti irányban kiszélesítették az áttörést. Az ellenséges állásokat déli és északi irányban felgöngyöltették. Harci és zuhanó bombázógépek a német és olasz páncélosoktól támogatva több hullámban megtámadták az ellenségépesített erőit. Röviddel 12 óra után becsaptak a zuhanóbombázók első bombái a löszrel és csapatokkal megteremtett ellenséges gépkocsik közé, amelyek közül igen sok kigyulladt, nagy részük pedig súlyosan megrongálódott.

Stukák bombázták Haifa kikötőjét

Röpcédulákat szórtak Damaszkuszra.

Berlin, július 2. (NTI): Német harc repülőik Észak-Afrikában szerdán is folytatták a megvert angolok üldözését és nem hagytak nyugtot az ellenségnek. Így El Alameintől keletre tartós hatással bombázták az ellenség mozgásában

levő csapatait és állásait. Német harc és rombolórepülőgépek jó eredménnyel bombázták Haifa kikötőjét. Német repülőkről röplapokat szórtak le Damaszkuszra. (MTI).

A Vasp amerikai repülőgépanyahajó elsüllyedt a Földközi-tengeren

Lisszabon, július 2. (NST) Az amerikai rádióállomások szerdai jelentése szerint a „Vasp“ nevű amerikai repülőgépanyahajó az európai vizeken elsüllyedt. A „Vasp“ állítólag brit vadászgépeket szállított Málta felé. Útközben a tengelyhatalmak repülői többször megtámadták.

Ez az első amerikai repülőgépanyahajó, amely európai vizeken esett a háború áldozatává. Az elsüllyedés helyét és körülményeit egyelőre még nem közlik. A „Vasp“ 1940-ben készült el, 14.800 tonna vízkiszorítású és 50 repülőgépet szállításra volt alkalmas.

A franciák megerősítik csapataikat Északafrikában

Lisszabon, július 2. (NST) Óriási nyugtalanságot váltott ki Angliában és az Egyesült Államokban az a hír, hogy a franciák megerősítik csapataikat Észak-Afrikában. A „Times“ megállapítása szerint a németek libiai győzelme nem marad hatástalan Vichyre.

Nyomban a hírek vétele után nagyarányú mozgás észlelhető Francia Észak-Afrikában. Washingtonban ugyanolyan érdeklődéssel kísérik a francia afrikai eseményeket, mint Londonban.

Rövid táviratok

Izstambul, július 2. A Márvány tengeren már két nap óta dühög a vihar. Súlyos károkat okozott az Izstambultól 40 km-re fekvő Izmirban, amely Törökország legfontosabb tengeri támaszpontja. A záporosok által felduzzasztott víz egész városnegyedeket öntött el. Négyezer ház került víz alá. Ankara és

Izstambul között megszakadt a vasúti és távbeszélő összeköttetés. (MTI)

Bangkok, július 2. (Német TI.) Warhából érkezett jelentés szerint Nehru kijelentette, hogy végleg elutasította az Amerikába szóló meghívást.

Bologna, július 2. Az olasz király és császár csütörtökön délelőtt Bolagnában meglátogatott egy fontos iparművet. A munkások a királyt és császárt lelkes ünneplésben részesítették.

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA

az

Olajváros

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

SZOMBATTÓL: NYÁRI SZÜNET
július 17-ig!

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára

az ötletes, vidám magyar film:

Segítség, örökölttem!

Fősz: Ágay Irén, Rajnai, Vaszary
Piri, Uray, Simor Erzs, Huszár
Puff.

Apolló filmszínház

MA BEMUTATÓ!

Gyurkovics fiuk

Simor, Szilassy, Turay, Rajnai,
Vizváry, Rózahegyi és Makláry
a főszerepekben.

Büszkén, nagy hittel küldünk benneteket, hogy megfogjátok védeni Szent István országát.

Kállay Miklós miniszterelnök búcsúztatta a keleti határra induló kassai honvédeket — A miniszterelnök fia is ezzel a honvédelakulattal indult a határra

Kassa, július 2. Kállay Miklós miniszterelnök csütörtökön délelőtt Kassára érkezett egy keleti határra induló honvédelakulattal búcsúztatására. A miniszterelnök fia, Kállay András tázerhadnagy is ezzel a honvédelakulattal indul a keleti határra.

A miniszterelnök és kísérete a fellebögött városon keresztül a gyakorlóterre hajtatott, ahol már felsorakoztak a csapatok és nagyszámú közönség gyűlt egybe. A fogadás a Himnusz és a Hiszekegy elhangzásával kezdődött, majd Kállay Miklós miniszterelnök a következő búcsúbeszédet intézte a határra induló katonákhoz:

— Katonák! Magyar Honvédek! Mint a magyar kormány miniszterelnöke és a legfelső honvédelmi tanács elnöke jöttem hogy köszöntelek benneteket. A köszöntésnél többet hozok. Hozom az egész magyar népünk minden háfiának üdvözlését, testvéri készségeit, tisztelését és hálóját, hálóját azért, hogy a magyar honvédek ezrei túl a határokon mennek védeni a hazai földet, azt a földet, amely mindnyájunké, valamennyiünké, valamennyi-nyitőké.

— Ezt a földet ott kell megvédeni, ahol a legjobban lehet megvédeni az ellenséget. Mentől messzebb mentek az ellenség üldözésében, annál biztosabb lesz szülőiteknél otthona, gyermekeitek, magyar testvéreitek jövője. Egy országot fogtok védeni, amely ezer éven át védte testét Európát, a kereszténységet, a kultúrát, a civilizációt, a Kárpátok orrát. A Kárpátok gerincét, a Kárpátok medencéjét fogjátok védeni és akármilyen zászló is leng rajta, legyen az magyar, vagy velünk együtt a Kárpátok medencéjében élő, vagy a velünk szövetséges nemzetek zászlója, ugyanaz a vihar, ugyanaz az orkán, a pusztulásnak ugyanaz a szele akarja megépíteni azokat. Közös az ellenség.

Többtermelést, a mezőgazdasági árak megállapítását sürgették a milliárdos mezőgazdasági program vitájában

A képviselőház tegnapi ülésén folytatták a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Krudy Ferenc, a kormánypart vezérszónoka hangoztatta, hogy a nagy nemzeti erőfeszítés idején a legfontosabb feladat a termelés fokozása, még pedig a tőke, a vállalkozó és a munkás részére egyaránt. Meg van győződve arról, hogy a munkásság százszázaléki elvégzi, amire vállalkozott. Rámutatott arra, hogy Magyarország még nagyon el van maradva más országoktól az átlagos termés tekintetében. A magyar mezőgazdaság jövőjét biztosítva látja. Nagy rezervoárral kell lenniünk a Duna medencéjében, amely Európát magasrendű terményekkel el fogja látni.

Tatár Imre nem fogadja el a javaslatot. Legnagyobb kifogása az, hogy az

Fontos törvényjavaslat a városi orvosokról

A belügyminiszter fontos törvényjavaslatot terjesztet a Ház elé arról, hogy bármely városi állásban lévő orvost hivatalból áthelyezhessék más állomáshelyen rendszeresített akár városi, akár községi orvosi, akár körorvosi állásba. A városi szolgálatban lévő orvosokat

Rejtélyes támadás a Ferenc József-úton

Eszméletlen férfit találtak a Ferenc József-úti parkban az éjszaka 12 óra előtt. Papp Gábor rendőrörmséser vette észre a véresfejű embert, akinek nyomban segítségére sietett. Ertesítette a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították a sérültet, akiről kiderült, hogy Geng János szabósegéd. Faiskola-utca 7. szám alatti lakos. Mikor eszméletre tért, elmondotta, hogy volta-

a mindent elpusztító, mindent tönkretelendő, embert, lelket, életet, otthont, vagyont eltipró kommunizmus, bolszevizmus és közös a barátunk a német és orosz szövetséges. Dicsőség a világ legnagyobb ellensége ellen harcolni, dicsőség a világ két legkülönb katonanemzetével együtt küzdeni.

— Ezért küldünk büszkén és nagy hittel benneteket, hogy megfogjátok védeni Szent István országát, Szent István gondolatát, a Szent István eszmét, amely már ezer év előtt is hitvallást tett a nyugati kereszténység mellett. Hitvallást amellel, hogy minden népnek egy joga és boldogulása van ezen a földön. Hitvallást tett akkor, annak a kornak szellemében és ezt a hitvallást követjük ma is, a mai kor most kialakuló új szellemében.

— Elmentek katonák! Nem búcsút mondok, hanem viszontlátást kívánok Nektek és a magyar nép minden szírelével a jó Isten áldását kérem Rátok és kérem, kívánom, követelem és megteszem, hogy minden katona, aki kint van, nyugodni legyen, hogy itthon gondoskodás történik hátramaradottairól, hogy az itthoniak nyugodtak legyenek, hogy odakint a katona a legjobb vezetés mellett a legjobb ellátással, a legjobb feltétellekkel fogja nehéz kötelességét teljesíteni. Ti pedig érezzétek, hogy itthon minden megtörténik, hogy hozzájárulóitok mosolygó arcra, derült lélekkel, tisztá megnyugvó szeretettel várjanak vissza. Így menjétek, így várunk, így gyertek vissza, az Isten áldjon meg Benneteket!

A határra induló csapatok a közönség lelkes éljenése közben feszes tartással vonultak el vitéz Lakatos Géza altábornagy és Kállay Miklós miniszterelnök, valamint a többi előkelőség előtt. Amikor a díszmenet elvonult, a miniszterelnök gépkocsiba szállt. Az egybegyűlt közönség hosszasan és lelkesen éljenezte a miniszterelnököt.

abban foglalt mezőgazdaságfejlesztő programot nem tíz, hanem öt év alatt kellene végrehajtani. Sürgette a mezőgazdasági árak rögzítését.

Braunecker Antal báró (erdélyi) kérte a vízszabályozás fontos kérdésének mielőbbi megoldását. A mezőgazdasági árak megállapítását rendkívül fontosnak tartja, mert a megfelelő ár növeli a gazda szorgalmát és ambícióját. A termelők és fogyasztók között nagy a spácium, sok kézen megy át a termés. A szakoktatás fontosságát méltatta. Szükségesnek látja minél előbb kísérleti állomás felállítását. Hyen célra mielőbb mintabirtokot kell létesíteni lehetőleg minden vidéken. A javaslatot a maga és pártja nevében elfogadta. A vitát pénteken folytatják.

állami tisztviselőknek minősítik, aki ezt nem vállalja, azt végelbánás alá vonják. A zsidótörvény hatálya alá eső városi orvosokat szintén végelbánás alá kell vonni. A városok szövetsége azt kéri, hogy városi orvosi kinevezéseknél előzőleg hallgassák meg a városok véleményét.

képpen nem tudja mi történt vele. Nyugodtan ment hazafelé és egyszerre csak ütés érte a fején, másra nem emlékszik. A rejtélyes támadás ügyében megindult a vizsgálat.

DEBRECZEN 1942. VII. 3. 3. OLDAL

A római katolikus egyházközség képviselőtestülete egyhangúan elfogadta a debreceni plébánia három részre osztását

A központi Szent Anna-utcai plébánián kívül még két plébánia lesz. — A nyilastelepi plébániára Ferencendiek s az egyetemi rész plébániájára Domokosok jönnének.

A debreceni római katolikus egyházközség képviselőtestülete tegnap délután igen jelentős és nevezetes ülést tartott. Dr. Lindenberger János egyházi elnök, prépost-plébános nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy az ülés legfőbb tárgya a Szent Anna-plébánia szétválasztása.

— A plébániai javadalom a legközelebbi időben ürül meg — mondotta. Az egyházzog plébániai rendelkezései értelmében, amikor megüresedik egy javadalom, akkor a püspöknek módja és joga van — ha indokoltnak tartja —, hogy a plébániai javadalmat megossza. A megosztást a hívek száma, valamint a lelkipáztorkodás érdeke teszi indokolttá.

— A városnak 165,000 katasztrális h. a területe s ezen a területen elszórva él legalább 26—23,000 latin szertartású katolikus. Ezek közül legalább hatezer él a tanyákon, alapul véve a negyven debrecenkörnyéki tanyasi iskolában tanuló katolikus gyermekek számát, hat-százat. A hívek lelki gondozását nem tudtam volna semmiképpen ellátni papjaimmal, ha a pariszták nem segítettek volna az istentisztelet terén, a római katolikus tantesület tagjai pedig a hitoktatásban. Ök minden viszonzás, anyagi ellenszolgáltatás nélkül segítettek munkánkban, köszönet jár érte nekik.

— A debreceni katolikuság lelki ellátását intézményesen kell megszervezni. A regulák szerint egy egyházközségnek 6—8000 híve kell legyen. — A debreceni nagy Szent Anna-plébániának három részre osztása régi óhaj volt de ismételtelen felmerült akkor, amikor a debreceni plébános utódjáról tanácskoztunk és megfelelő javaslattal szolgáltunk a megyéspüspök úrnak. A javaslat a debreceni egyházközség három részre osztásáról már Scheffler János dr szatmári püspök, nagyváradai adminisztrátor kezében van.

— A javaslat szerint a régi Szent Anna plébánia megmarad, a két szélen, a Nyilastelep és az Egyetemi felé megfelelő területet lead, hogy azokon két új plébánia létesüljön, amelynek betöltéséről az egyházmegye még nem intézkedett. A betöltésre vonatkozóan szombaton Nagyváradon tárgyalni fogok dr. Scheffler püspök nagyváradai vicariusával, dr. Schriffert Bélával, valamint P. Badalik Bertalan domonkos tartományfőnökkel és P. Schrott Pál ferencendí tartományfőnökkel.

— A XIII. században már János püspök tárgyalat domonkosok kés ferencesek Debrecenbe telepítéséről. A tárgyalások eredményeképpen Debrecenben voltak is domonkosok és ferencendiek. Nem tekinthetők tehát majd jövevényeknek, Szent Domonkos és Szent Ferenc fiai, akik két új plébánia élére kerülének. Éspedig úgy, hogy a nyilastelepi plébániát a ferencendiek kapják, az egyetemi rész felé plébániát pedig a domonkosrendiek.

— Egyelőre csak ideiglenes elhelyezkedésről van szó. A mai világ nehéz világ. Új építkezésre ezidőszerint szó nem lehet. A nyilastelepi új templom lenne ideiglenesen például a nyilastelepi plébánia temploma és mellette ideiglenesen telepednének meg bérelt helyiségekben a lelkipáztorkok.

— A megosztással a filiákat is megosztják. Így a nyilastelepi rész kapja Hajdúsámson, az egyetemi rész plébániája Józsat, míg a többi a központi plébániának maradna meg.

— Az új plébániák jövedelme akként fog alakulni, hogy a préposti javadalom ingatlanát kétfelé osztják. Az egyik fele marad a központi plébániának, a másik fele megosztva a két plébániára lesz.

Végezetül hangoztatta dr. Lindenberger János, hogy a plébánia megosztásában nem személyi vonatkozás, hanem egyedül és kizárólag a hívek lelki gon-

dozásának érdeke vezeti az egyházi hatóságokat.

Pongrácz János felszólalása után Ferenczy Viktor a megosztás anyagi fedezetéről szólott. Kijelentette, hogy ezerpengos hozzájárulásra van szükség, erre pedig képes az egyházközség. Az adókat nem fogják emelni, a vagyontergyakra költségvetésileg előirányzott törlesztések fizetését fogják esetleg felfüggeszteni.

Ruffy-Varga Kálmán, az egyházközség világi elnöke szólott ezután.

— A debreceni katolikus egyház történetében — úgymond — nagyon nevezetes döntés előtt áll a képviselőtestület. Az egyházközség régi óhaja örvendetes módon a döntésig jutott. Különösen örvendetes, hogy még dr. Lindenberger János nevéhez fűződik az akció megindítása. A plébánia három részre osztásával három új plébánia keletkezik, ez ma nagyon beillik az istentelenség elleni küzdelembe. Javaslata az egyházközségi képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy hozzájárul a debreceni Szent Anna egyházközség három részre osztásához.

Dr. Böszörményi Béla ügyész a Bay Gabriella-szentmisaalapítvány ügyét ismertette. Apagyon az egyházközség 23 hold földet örökölt s ezt nem sokára át is veheti. A képviselőtestület elfogadta dr. Lindenberger János amaz indítványát, hogy ezt a földet adják el és helyette Debrecen közelében vegyenek földbirtokot.

Különböző személyi kéréseket tárgyaltak ezután, majd Kummergruber Emil püspöki tanácsos szólt fel, aki kijelentette, hogy a nyilastelepi plébánia rendezéséig készséggel vállalja a csapókeri hívek lelki gondozását.

Ring Vince polgári iskolai igazgató indítványára a képviselőtestület kimondotta, hogy a polgári fiúiskolánál egy új helyettes tanári állást szerveznek, természetrajz-vegytan szakra. Dr. Lindenberger János ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy nem tartja ésszerűnek a polgári iskolában p. árhuzamos osztályok felállítását. Ferenczy Viktor pénztáros a pénztári jelentést olvasta fel, majd ima zárta be a képviselőtestület ülést.

A gazdasági munkavállalók élelmezési és természetbeni járandóságainak kiszolgáltatása

Felhivom az érdekeltek figyelmét arra, hogy a 104.550—1942. K. M. számú közellátásügyi miniszteri rendelet szerint a gazdasági munkavállalók élelmezésére a munkaadó havonként és fejenként számítva 25 kg lisztet (főzlisztet, kenyérlisztet) tarthat készletben, illetőleg szolgáltatni ki. A készletbe tartható mennyiség megállapítása során lisztnek az 1942. évi augusztus hó 15-ig felmerülő tényleges szükségletet szabad számításba venni.

Az a munkaadó, aki a gazdasági munkavállalók élelmezésére fordítható mennyiségnél nagyobb gabona v. liszt mennyiséget tart készletben, illetőleg akinél a katonai hatóságok az elszámoltatás során ennél nagyobb mennyiséget hagytak vissza, köteles a többletet a közellátás céljára a debreceni Apaffy gözmalomba (Apaffy u.) haladéktalanul beszállítani.

Az ily módon beszállított gabonáért a 4990—1941. M. E. számú rendeletben megállapított árat kell fizetni. — A 104.550—1942. K. M. sz. rendelet megszegése kihágást képez és a 2040—1942. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében 6 hónapig terjedhető elzárással büntendő.

Szilassy László
közellátási kormánybiztos.

Mennyi fuvardíjat kell fizetni lőfogató teherfuvarozásnál és konflisnál

Az utóbbi időben számosan érdeklődtek szerkesztőségünkben a jelenleg érvényben levő, hatóságilag megállapított fuvardíjak iránt. Az elsőfokú közgazdasági hatóságtól nyert értesülésünk szerint jelenleg az alábbi díjak vannak érvényben:

Teherfuvarozásnál egésznapos fuvar esetén kétlovas fogatnál fizetendő egész napra 20 pengő, fél napra 12 pengő. Egylovas fogatnál naponta fizetendő 14 pengő, fél napra 8 pengő. Pótdíj fizetendő, ha a ló nem bírja a terhet és előfogat alkalmazandó 2 pengő, ha külsőségi burkolatlan járdájú kertekre és telepekre szállítanak 1 pengő 50 fillér. 10 órai igénybevétel meghaladó esetben óránként 2 pengő túlóra fizetendő, mely ha a túlóra 5 órát meghaladja, de a 8 órát nem éri el 1 pengő 20 fillérre módosul.

Teherfuvarozásnál aprított fa, szén stb. szállításánál 30 mázsán felüli fuvar esetén 100 kilónként 26 fillér, 30 mázsán aluli fuvar esetén 100 kilónként 28 fillér fizetendő. Külsőségre szállításnál a fuvar 100 kilónként 30 fillér.

Hasáb, dorongfa szállítása ölenként kétlovas fuvarnál 6 pengő, fél óri szállítása egylovas fuvarral 4 pengő, 20 mázsáig való terhelés esetén szénszállításnál 100 kilónként 28 fillér fizetendő.

Építkezési téglák szállításánál belterületre ezer darabonként 12 pengő, külterületre 18 pengő fizetendő. Homok szállításánál köbméterenként 3,50 pengő külterületre 4 pengő, építkefta szállítása mázsánként 20 fillér, külterületre 25 fillér fizetendő.

A lőfogató hárkosai díja, ha a fizetés arszámitás szerint történik: Első félóra, vagy azon alul 80 fillér, minden további negyedóra 25 fillér. Félnapos fuvar 5 pengő, egésznapos fuvar 10 pengő. Éjzakai igénybevételnél a fuvardíj a nappali díjnak 50 százalékaival több. Ezek a díjak a vámsorompókban befűl, vagy legfeljebb azon 2 kilométerrel kívüli kövesutakra vonatkoznak.

Yasuti állomáshoz lőfogató hárkosai díja nappal 1 pengő, éjjel 1 pengő 20, a vámsorompón belüli területekről. Közvetlenéhez csak kimentetelnél 1,20 P, oqa-viesza, várakozással 3 pengő. A állomáshoz és Augustia szanatóriumhoz nappal 1 pengő 40 fillér, éjjel 1 pengő 50 fillér. Sétakocsizásnál nappal első félóra 1,20 pengő, minden további megszedett félóra 60 fillér. Éjszakai sétakocsizásnál a nappali díj 50 százalékaival több.

Basch Ferenc beszéde a besztercei németekhez

Sepsiszentgyörgy, július 1. Dr. Basch Ferenc, a magyarországi németek vezetője, a napokban Besztercén járt, ahol ünneppélyesen fogadták. Dr. Basch a besztercei németekhez beszédet is intézett, amelyben kijelentette, hogy a népkisebbség mindig hajlamos bizonyos elitenekieskedő magatartásra. Ez a román uralom alatt indokolt volt, mert 22 év alatt nemcsak a magyar, hanem a német kisebbség is egyre súlyosabban érezte a vele nem azonos kultúrájú és ellentétes politikai célokért küzdő többségi nép elnyomását. Most az erdélyi németiség úgynevezett lelki átállítást végez, amelyet a két bécsi döntőbírói ítélet által bekövetkezett változás megkíván. Hogy ez még nem sikerült maradéktalanul, annak főoka az, hogy a románság 22 év alatt bizonyos célok elérése végett ellenszenves propagandát fejtett ki a magyar nemzet ellen s a magyar uralmat nemzetiségellenes, erőszakos, magyarosító rendszernek igyekezett feltüntetni.

Basch Ferenc dr. beszéde további soran hangoztatta, hogy erdélyi útjának tapasztalatai szerint mintaszerűnek találta az erdélyi németiségnek az államalkotó nemzethez való viszonyát. Azt tapasztaltam, — fejezte be beszédét a magyarországi németiség vezetője, — hogy a magyarok mindenkor a legnagyobb jóindulattal, becsülettel, igazsággal és a német-magyar fegyverbarátságából eredő emelkedett szellemben foglalkoznak az erdélyi német és szász lakosság ügyeivel. (MPL)

Az ukrán termékelőállítások

Berlin, július 2. A Völkischer Beobachter esütörtöki számában Karl Cranz őrnagy, a megszállt területek sajtófőnöke, hosszabb cikket írt a keleti területek újjászervezéséről.

— Nyilvánvaló, — írja Cranz őrnagy, — hogy Ukrajnában — tekintettel a bolsevista pusztításokra, a gépek, az állatok és az emberanyag elszállítására, — a termelés nem lehet olyan nagyarányú, hogy egész Európát élelmiszerekkel el lehessen látni. Sokan tévesen még azt is hitték, hogy ezen a termékeny földön évenként háromszor is lehet aratni. A bolsevista rendszer minden

kényszerintézkedés ellenére megköszelően sem tudta teljes mértékben kihozni a Ukrajna gazdag és termékeny földjét. A német mezőgazdaság összehasonlíthatatlanul többet tud termelni, még rosszabb talajon is. A német közgazdaság azonban itt is meglette a magáét s a közeljövőben remélhetjük, fokozottabb mértékben tudjuk kihasználni a földet.

— A megszállt területekre kiadott gazdasági rendelkezések is teljes eredménnyel jártak. Az ipar újjáépítése is természetesen folyik. (NST)

„Vigyázat, az ellenség is hallja!”

A kémpercek megdöbbenő adatai

Kémkedési perek tárgyalásán ismételt előfordult, hogy a vádlott azzal védekezett: nem tudta, mit csinál, mikor a kémkedés bűnébe esett. Ezt a védekezést sem a magyar, sem pedig semmiféle más bíróság nem fogadhatja el s nem lehet tekintettel arra, hogy valaki öntudatlanul, esetleg ellenszolgáltatás nélkül eszközözvé szegődik az ellenséges kémiszolgálatnak. **Magyarország ma háborúban van és a háború nemcsak az ország határaitól több mint ezerkilométeres távolságban, hanem itthon is folyik.** Végtelenül fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy katonai, ellátási, ipari és más hadászati vonatkozású titkok ne jussanak az ellenség tudomására.

A kémkedés nem ismeri társadalmi különbséget. Elsősorban azoktól igyekszik az ellenség értesítéseket szerezni, akik társadalmi összeköttetések révén könnyebben juthatnak hadifontosságú

titkok birtokába. A kémpercek tárgyalásán sokszor megdöbbenő adatok derülnek ki, hogy milyen megdöbbenő és lelkiismeretlenül járnak el olyan emberek, akiknek éppen társadalmi pozíciójuk vagy magasabb műveltségük fokozott hallgatást és óvatosságot parancsolnak. Leveleket írnak s ezekben fontos adatokat közölnek az ellenséggel s a társadalmi érintkezés ezer formáját is a legsúlyosabb hazaárulásra használják fel. **Szerepet játszik ezekben az égyekben a könnyelműség és felelőtlenység mellett sokszor a barátság vagy a szerelem is, de mindezek a motívumok nem mentik és magyarázzák a bűnt, amely ellen az államnak minden eszközzel védekeznie kell.** Nehéz elhinni, hogy értelmes ember ne vegye észre, mikor esik a kémkedés bűnébe, de h mégis előfordul, ez nem mentesít a felelősségrevonás alól.

Ismeretlen fiatal leány titokzatos öngyilkossága

Tegnap déltben titokzatos öngyilkosság történt Budapesten a Rákóczi út 9. számú házban levő panzióban: **revolverdörrenél** hallatszott az egyik vendég szobája felől s mikor feltörték az ajtót, kezében még füstfőgő pisztollyal, ágyán állított fejével, eszméletlenül találták azt a fiatal nőt, aki megelőző este bérelt szobát.

A mentőket hívták, kik a lányt életveszélyes állapotban a Rókusba vitték. Megindult a nyomozás. **Még nem sikerült megállapítani az öngyilkos nő személyazonosságát.** Tegnapelőtti késő este érkezett, egyetlen kis bőrönddel, kissé kopottas felülőjében és könnyű nyári ruhában. Beköltözött kibérelt szobájába s azt mondotta, hogy **bejelentőlapját majd ma reggel tölti ki.** A szemlézlet kora reggel mindössze néhány futó pillanattal látta. Azt gondolták később, hogy sokáig alszik. Délután azután eldőrt a revolver.

A sör árát önkényesen senki sem emelheti fel

Megírtuk hogy a pénzügyminiszter 15 százalékkal felemelte a sör fogyasztási adóváltóságát. Ez azt jelenti, hogy a sör árának újabb megterhelése következett be. Ez az árkülönbözet áthárítható, de csak a fogyasztóig, vagyis a gyáros a nagykereskedőre, ez pedig a kiskereskedőre, tehát vendéglőre, koremszáróra áthárítható, de a vendégnek kizárólag a régi áron szabad adni a sört. Ennek a magyarázata, hogy a sör fogyasztói árát a közgazdasági miniszter állapította meg, tehát csakis ő változtathat az áron.

Illetékes helyen felhívják a vendéglősök és más italmérők figyelmét arra, hogy veszélyes sajátmagukra az az eljárásuk, — amit néhányan most követnek, — hogy nevezetesen a sört any-

nyival drágábban árusították, mint amennyivel magasabb áron ők kapják. **Ez a sör ár önkényes emelése árdragítást jelent és mint ilyen súlyos következményekkel járhat. Önhatalmulag senki sem emelhet.**

Felmerült az a gondolat is — főleg Budapesten, — hogy a vendéglősök beszüntetik a sör kimérését mindaddig, amíg a kérdés nem rendezik, vagyis míg meg nem engedik az áremelésnek a vendégre áthárítását. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban is kijelentették, hogy aki ezt az utat követi, annak a veszélynek teszi ki magát, hogy **elveszti nemcsak a sörárusítási engedélyét, de esetleg italmérségi jogát is megvonják.**

Budapesten szabályozzák a vendéglői ebéd- és vacsora idejét

Budapest, július 1. A Vendéglősök Ipartestülete közölte tagjaival, hogy a Serfőzők Egyesülete intézkedésére a sörgyárak 2 százalékkal kevesebb sört szállítanak a vendéglősöknek.

Bejelentették ezért az illetékes minisztereknek, hogy a sört egységes adagokban, pohárban szolgáltatják ki a vendégeknek, a készlet szerint esetleg csak egy-két pohárral, éspedig főképpen az étkezési időkben.

Kérték ennek az intézkedésnek a jóváhagyását.

Bejelenti az egyesület a tagoknak, hogy rövid időn belül az ebéd-vacsora kiszolgáltatása idejének szabályozása is napirendre került.

Az alkalmazotti rétegek részére 12—2, a tisztviselők részére 2—4 óra között lenne a déli étkezés ideje. A közönség igénye szerint változnék a vacsora ki-

szolgáltatásának ideje is. Erre vonatkozóan is elvi engedélyt kértek az illetékes miniszterektől, akiknek bejelentették azt is, hogy az egyesület a fakultatív heti pihenőnap bevezetése mellett foglalt állást.

— Magyar testnevelési vezetők olasz kiténtetése. A Magyar Sport- és Testnevelési vezetők közül dr. Vitéz Tárczay Felicidés miniszteri osztályfőnöknek az olasz király és császár az olasz koronarend középkeresztjét a csillaggal adományozta. Paikovic Pál dr. miniszteri osztálytanácsos, az olasz koronarend tisztikeresztjét, Rajczy Imre dr. miniszteri s-titkár, Bay Béla dr. és Nedeczky László dr. rendőrfogalmazó az olasz koronarend lovagkeresztjét kapta.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a gyors- gép- és számpírást vizsgáló bizottságok szervezeti és működési szabályzatáról.

Tanuljon Krisztustól emberekkel való bánásmódot az önkéntes szociális munkás

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap keretében az összes egyházzrészeken indult meg az a nagyszabású szervezési munka, melynek célja hogy minél több önkéntes szociális munkást állítsanak a családvédelem szolgálatába. Szépszámmal jelentkeztek erre az első rendű fontosságú nemzetvédelmi munkára. Az önkéntesek részére útmutatást adtak ki, melyben a munka célját és a szolgálat ellátását ismertetik.

Az önkéntes családgondozók — munkaközösségi tagok — részére kiadott útmutatás szerint az ONCSA sokgyermekesnek tekinti azokat a családokat, melyekben legalább négy 18 éven aluli gyermek van. Ezeknél a családoknál a gondozók környezetet tanulmányokat folytatnak. Így állapítják meg a segítségre szorultságuk mértékét.

Fontosabb követelmény az önkéntes munkással szemben, hogy legyen keresztény személyiség, tanuljon Krisztustól emberekkel való bánásmódot. Legyen személyes kapcsolata a Krisztussal és legyen élő közössége mindazokkal, akik munkatársai. Legyen emberismerete s önismerete. Mindkettőt csak az tudja elsajátítani, aki Isten ismeri.

Az útmutatás a továbbiakban pontos utasításokat ad arra is, milyen legyen a családlátogató magatartása s hogyan gonozza a családokat.

Minden észleletről jelentést kell tenni itt fontos szerepük van a család erkölcsi és lelki életére vonatkozó megfigyeléseknek. Ha valahol züllésnek induló gyermekeket találunk, azok megmentésére azonnal meg kell tenni mindent. — Ha káros szenvedélyeket, iszákosságot, kártyázást tapasztalunk, amilyen módon csak lehetséges segíteni kell a családon.

Az önkéntes családgondozók előreláthatólag közelesem megkezdik áldásos tevékenységüket.

Távesküvő Miskolcon

Miskolc, július 2. Csütörtökön tartották meg az első távesküvőt Miskolcon. **Irkong Gyula 24 éves vasgyári asztalos, aki jelenleg az orosz harcúterén teljesít katonai szolgálatot, kötött házasságot Takács Gizella 22 éves miskolci leánnyal.** A vőlegény tanuja Lichtenstein László főispán, a menyasszony tanuja pedig Fekete Bertalan polgármester volt.

Tízévi fegyházra ítélték a beretvás asszonygyilkost

Deutsch László soproni kereskedősegéd éveken át udvarolt Mellesitz Lászlónak. Mellesitz halála után már házasságról is beszéltek, bár Mellesitzné hozzátartozói a férfi zsidó volta miatt élesen ellenzték a házasságot. Talvaly június 17-én a mezőn sétáltak es lepihentek. Deutsch László átölelte az asszonyt és frissen fent borotválójával elvágta a nyakát. Mellesitzné fél per alatt elvérzett és meghalt. Deutsch magán is sérüléseket ejtett, de aztán bevászorgott a kórházba. Felépült és eljárás indult ellene.

A soproni törvényszék előtt azzal védekezett, hogy az asszonnyal közösen öngyilkosságot határoztak el. A törvényszék 8 évi fegyházra ítélte. A győri tábla 10 évi fegyházra emelte a büntetését. Ez az ítéletet most a kúria jogerőre emelte.

— A kormány rendeletet adott ki a zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők birtokában levő szerfakészletek igénybevétele tárgyában. A rendelet szerint a fakereskedő a birtokában levő zár alá vett szerfakészletek köteles az eredeti állapotban megőrizni. A készlet felhasználása, feldolgozása és forgalombahozatala felügyeletében csak az iparügyi miniszter engedélye alapján rendelkezhetik. A rendelet szerint a fakereskedő a közszükséglet biztosítása céljából zár alá vett szerfakészletekből hatóságilag megzabott áron átengedni köteles azt a mennyiséget, amely a saját házi, vagy gazdasági szükségletének megállapított mértékét meghaladja.

Rövidzárlat következtében tűz keletkezett Rásó alispán lakásán

3000 pengő kárt okozott ágyneműekben a tűz

Rásó István alispánnak a vármegyeháza épületében levő lakásán csütörtökön délután 1 órakor rövidzárlat következtében tűz keletkezett. A szobalány a hálószoza lakarítása közben meggyújtotta a villanyt és törülgetni kezdett. Egyszerre csak egy villanásra lett figyelmes és a következő pillanatban ijedten látta, hogy már a villanyvezeték tüzet fogott és heves lánggal ég. A vezetékhez közel levő ágycsipke is tűzbe borult és a lángok csakhamar elborították az ágyat is. A szobalány segítségért kiáltva rohant ki a lakásból és

az altisztek közül többen bementek a lakásba a tüzet oltani, egyidejűleg telefonon értesítették a tűzoltókat, akik Madarász József ügyeletes tiszt vezetésével egy őrséggel kivonultak. Ekkorra azonban a vármegyeháza kapujánál szolgálatot teljesítő Demjén András altiszt Szabó Imre altiszt segítségével szőnyeget kapva fel elfojtotta tüzet. Mire a tűzoltók kikerkeztek, már a tüzet sikerült eloltani. A kár azonban az értékes csipkefüggöny és ágyneműk megégése folytán 3000 pengő.

Kassa elleni repülő orvátmadást egy volt kassai cseh rendőr vezette

Egy Oroszországban megtalált fénykép oldotta meg a rejtélyt

Most volt egy éve, amikor Szovjet-Oroszország orvul rátámadott a vele hadállapotban nem levő Magyarországra, amikor a Kassa elleni légitámadás tragikus pillanatait átéljük. A nép képzelte a Kassa fölött elszárgult halálegepek egyikéből egy ismerős fejet látni kihajolni és a légitámadás után egy föléra mulva már városzerte azt beszélték, hogy nem orosz, de cseh pilóta vezette a támadó szovjet repülőgépeket. Egy volt kassai cseh postás nevével emlegettek és sokan arra is emlékeztek, hogy az illető az első bécsi döntés kihirdetésekor elkeseredésében megfenyegette a cseh hatalmi téboly szómára orokre elvesztett Kassát, hogy ők, az innen elköltözni kényszerülő csehek a szovjet segítségével még bosszul fognak állni a felszabadulásának örvendő magyar városban. Arra is emlékeztek sokan, hogy a nekikeseredett cseh postás azt is kilátásba helyezte, hogy »nem fognak a magyarok sokáig örülni a csehek által épített kassai postapalotának.

Előtte bármennyire is hihetetlennek tűnt fel, ez egyszer a legenda némi módosulással valóságnak bizonyult. Ismét bebizonyosodott, hogy a tömeg képzelésében van logika és a legendák rendszere az előzményekből, a tényekből leszürt ésszerű következtetések édes gyemrekei.

Most a Kassa elleni orvátmadás első évfordulóján nyilvánosságra kerültek azok az adatok, amelyek világos választ adnak arra, a Kassán egy év óta lappangó kérdésre, hogy ki vezette a Kassát megrohant szovjet-orosz repülőalakulatot.

Valóság lesz a legendából

1941 novemberében történt, amikor magyar csapatok megszállták Dnyepropetrovszko, a nagy ukrainai várost. A magyar tisztek nagyrészt magánlakásokban kerestek szállást. Egy ottani orosz tanár házába is magyar tisztek kerültek. A tisztek összejáratottak szállásadóikkal és gyakran beszélgettek vele.

Egy alkalommal, amikor szóba került a német-orosz háború kitörése, a tanár megemlítette, hogy a magyar csapatok bevonulása előtt lakott nála egy szovjet repülőfőhadnagy. Ez a főhadnagy a háború kitörése után néhány nappal elmondta neki, hogy ő volt az, aki Magyarországot ellen az első szovjet légi támadást vezette. Légi raja egy Kassa nevű várost bombázott. Megemlítette azt is, hogy a magusból megfigyelte, hogy a ledobott bombák a postapalotában és más célpontokban komoly károkat okozott.

Egy dnyepropetrovszki fénykép

A beszélgetés után a magyar tisztek a szovjet pilótafőhadnagy volt szobáját tüzetesen átvizsgálták. Miután az orosz hadsereg kivonulása Dnyepropetrovszkból igen gyorsan történt, a szovjet tiszteknek nem volt arra idejük, hogy minden holmijukat összeszedjék és magukkal vigyék. Ebben a szobában is maradtak különböző tárgyak, amelyek az illető repülőfőhadnagy tulajdonát képezték. E tárgyak közül előkerült egy

fénykép: a szovjet repülőfőhadnagy fényképe!

A lakásadó orosz tanár a honvédtisztek érdeklődésére elmondta azt is, hogy a szovjet repülőfőhadnagy nem volt orosz származású, hanem cseh és azelőtt a volt Csehszlovákiában élt.

Cseh rendőrből szovjet repülő

Az egyik honvédtiszt magához vette a fényképet s amikor visszatért Magyarországra illetékes helyen azt a szóbeli adalokkal együtt beszovaltatta. Az érdekes adatok alapján lefolytatott a vizsgálatot s megállapítást nyert a fénykép és egyéb adatok alapján, hogy a szóbanforgó szovjet repülőfőhadnagy a cseh megszállás alatt Kassán a cseh rendőrségben teljesített szolgálatot, mégpedig a rendőrség asztalosműhelyében. Az illető neve: Andrej Ondrej. 1896-ban a csehországi Kozlovecdomazlicén született. Eredetileg légionárius volt, aztán a cseh hadseregben teljesített szolgálatot mint pilótaszakaszvezető, később kilépett a hadseregből és a rendőrség szolgálatába állt. A felszabadulás előtt távozott el Kassáról. Azóta Kassán senki sem tudja, hogy mi történt vele.

Valószínűnek látszik, hogy amikor Kárpátalját a magyar hadsereg megszállta, a német csapatok pedig Csehországba vonultak be, akkor menekült ki Andrej Ondrej Szovjet-Oroszországba.

Dr. GÖDÉNY FERENC

rum-, likörgyár és bornagykereskedés
Debrecen, Széchenyi-u. 49. szám.
Telefon: 23-04.

Köztudomású, hogy akkoriban igen sok cseh keresett menedéket szovjet földön. Valószínű az is, hogy Andrej, aki a cseh hadseregben is repülő volt, repülőszolgálatra jelentkezett a szovjet hadseregben. Arról sejtelnünk sem lehet, hogy milyen érdemeiért került ott a volt cseh altiszt a tiszt állományba.

Azt sem lehet megállapítani, hogy Andrej főhadnagy, az egykori cseh szakaszvezető és kassai rendőrségi asztalos tulajdonképpen miért bombázta éppen Kassát. Az orosz tanár előtt erről nem beszélt. Valószínű, hogy nem egyéni akcióról volt szó, ami a katonaságnál nehezen képzelhető el, hanem parancsot kapott arra, hogy magyar város bombázzon. Az viszont örök rejtély marad, hogy Andrej szovjet főhadnagy kifejezetten Kassa bombázására kapott-e parancsot, vagy pedig csak arra, hogy légi rajával valamelyik magyar várost támadja meg. Ez utóbbi esetben csak azért választotta volna támadása célpontjává Kassát, mert ezt a várost közelről ismerte, Andrej további sorsáról természetesen semmit sem tudnak.

Kütsülyesztést és kúttisztítást

Füvessy

Simonffy-utca 15. Telefon: 28-03.

Irodalmi kincseket talált a leltározó bizottság Oláh Gábor Kar-utcai lakásán

Tegnap délután kis társaság jelent meg a napokban elhunyt Oláh Gábor, Kar u. 29. sz. alatti lakásán, élén dr. Radetzky László leltárbiztossal. A bizottság tagjai voltak: Baja Mihály leltárpásztor, Oláh Gábor végrendeletnek végrehajtásával megbízott Csobán Endre főlevéltárnok, Sőregi János műzeumi igazgató, dr. Bertók Lajos tanár, könyvkereskedő, dr. Medveczky Károly tanár és Oláh Gábor testvérei és rokonai. A megjelenteknek és a saját munkatársainak jelenlétében nyitotta fel dr. Radetzky László a múlt héten lepecsételt lakást és megkezdődött a halott költő hagyatékának leltározása.

Feltárult még egyszer a költő dolgozószobája, melynek falán Petőfi-kép, Zichy-képek, hatalmas könyvszekrény, és egy rádió vonja magára a figyelmet. Elsősorban az íróasztalban levő kéziratok kerültek leltározásra. Hatalmas tömege az alkotásoknak, több mint fél-száz kötet regény, szindarab és vers került napvilágra kincses értékei a magyar irodalomnak, egy élet munkája. A legtöbb Oláh Gábor gyöngybetűvel papírra róva, de sok már több példányban legépelve, bekötve várja a megjelenést. Egy másuttan kerültek elő a „Lát-hatatlán diák” c. regény, a Kőmives Kelemen dramatisztált ballada, aztán jegyzetek, kivonatok, a költő arcképei s klisséi közül, kinevezési, nyugdíjazási és más személy okmányai sorából a „Berni Róza” színmű. „Az elmerült harang” c. szindarabfordítás. Aztán egy bérleti szerződés a költőnek Páll József háztulajdonossal, akinek birtoka jelenleg az apai ház és akinek leánya Haranghnyé Páll Judica jelentett be igényt a költő megárvult lakására. Egy élelmiszerkalória táblázat mellett két újabb remek, csodálatos szép, színpompás nyelvészeti történelmi dráma, a „Pártos magyarok” és a „Róbert Károly magyar király” c. mű.

Megtudjuk közben Sőregi János műzeumi igazgatótól, hogy Oláh Gábor még a múlt év december 22-én levelet intézett hozzá, melyben néhai Eesedi Istvánnak tett ígéretére hivatkozva tudatja, hogy könyvtára szépirodalmi részét, melyben Petőfi, Balzac, Daudet, Goethe teljes Verne, Juhász Gyula és más költők százai vannak és kéziratait a Déri-múzeumba, a könyvtára tudományos részét pedig az egyetemi könyvtárra hagyja. A levélben közli, hogy kéziratai között több mint 30 darab színmű és egész sereg regény, műfordítás, tanulmány van.

Aztán dr. Radetzky László egymásután veszi fel az újabb és újabb alkotásokat. Előkerül a „Kösziklén épült vár” c. szindarab, mely a Kollégium négy-százéves jubileumára készült, a „Timár Ákos házassága” és „Három jóbarát” c. regény, a „Bujdosó diákok” c. drámai jelenet és „A hajdúság írója” c. Mórlicz Pálról írt tanulmány kézirata. Előkerül az „Egy család története” c. vastag kézirat, melyben Oláh Gábor legbizalmasabb feljegyzései vannak. Ez a kézirat megjárta a Petőfi Társaságot is, onnan kérte vissza áprilisban a költő. Előkerül Oláh Gábor ütleve, melyet a költő egészen élete utolsó esztendejéig mindig meghosszabbított, de az utazása mindig elmaradt, a tervezett nagy út végleg elkallódott. Oláh Gábor 28 év óta nem mozdult ki Debrecenből. Egy másik átköltött esomagban, mely előkerül az íróasztalból, az emlékező bumerang-pőr, a Daán Ilonával való irodalmi pörösködés aktái kerülnek elő. Aztán egy hatalmas tanulmány, „A modern dráma” címen, Tóth Árpád költészetéről írott tanulmányai. „A déli-bábok városa” c. színművek, két Széchenyi szindarab egyik még 1917-ből. „A gyásznap” c. verskötet, aztán Francis Jammes, Eminescu és D'Annunzio fordítások, „A koronás” és „A király fia” c. teljesen befejezett regények, egy filmkézirat, aztán egy operett szövegválogatás „Ejszakák királynője—Fekete pillangó” c. mely felé azt írta a költő, hogy zenéjét szerette dr. Tatay Zoltán. „Az utolsó Gáll” c. verses elbeszélés. „Dante” és „A költői lélek

vizsgálata” c. irodalmi tanulmányok, egy Don Juan-dramája, majd mellé két kötetbe kötve személyi levelei, levelek Baja Mihálytól, Mórlicz Zsigmondtól és Juhász Gyulától, Kékny Lajostól, egyetemi lecke-könyve, tanári diplomája Oláh Gábornak és egy riasztó pisztoly kerül elő. Kiderül az is, hogy Oláh Gábor tehetséges művésze volt a rajzolásnak is, míg írásában főleg az emberi lélek, rajzaiban az emberi test finom titkai vonzódtak érdeklődéséért. Aztán előveszi a bizottság az 1935-ből kelt első végrendelet szövegét, melyet aztán az 1940-ben kelt végleges szöveggel cserélt fel a nagy író. Érdekes fényképek mellett „Debreceni nóták” c. saját gyűjtése Oláh Gábornak kézirathat, egy Shakespeare tanulmánya „Michel Angelo” c. reneszánsz dráma, a „Magyarok” c. színműve, a „Szárnyatlan ember” és „Szolgák ura, urak szolgálja” c. regények, a „Beethoven”, a „Széchenyi Döblingben” és „Ismeretlen katonák” c. drámák, a „Transzcendentális esztétika” c. tanulmánykötete, „A házasság komédiája” c. vígjátéka, „Futóbolond” c. regénye, a „Nagy emberek iskolája” és „Az asszony ingatag” c. szindarabok, egy érdekes rajzos önarcképe, az „Álmódó magyarok” c. csak újságfolytatásokban megjelent regénye, háromkötetes nagy irodalomtörténete, s az Ur Márton igazgató üdvözlésére diákjai számára írt diák-karszövege, 1904 évtől kelt hatalmas naplója és utóleírása kerültek még elő. Ezekon kívül még — bizonyára később megállapítandó helyen — van a nagy írónak „V. László”, a „Férfitemető”, az „Edesanyám”, az „Előhalott”, a „Magyarok gyászban”, az „Urak és tolvajok”, a „Vasbaötözött asszony” és a Függetlenség bajnoka” c. szindarabjai és „Barcsai” c. regénye. A Csokonai Kör az író közel 14,000 pengős hagyatékából értesítésünk szerint fizkötték Oláh Gábor-sorozatát szándékozik kiadni a költő halála után felfedezett remekművekből.

Külön gyűjteményben talált rá a bizottság Oláh Gábor elfakult leveleire és a róla megjelent cikkekre, melyek kifizető forrásmunkát jelentenek egy Oláh Gáborról írandó hatalmas mű számára, melynek tükrében egy nagy magyar szellem vívdásain át visszatükröződne ennek a századnak és Debrecennek élete is.

Boszniában-Hercegovinában vége a csetnik uralomnak

Hercegovinának a Montenegróval határos része tíz hónapon keresztül úgyszólván teljesen el volt vágva a külvilágtól. A partizánok körülfartak egyes községeket, de tíz hónap után sem tudták ezeket bevenni. A csetnik ellen harcban sok asszony és leány is hőiesen résztvevett, a hős horvát asszonyok közül többet vitéségi árcmmelel tüntettek ki, muzulmán nőket is. Az egész területet már megtisztították a csetnik bandáktól.

Korpa kiutalás kocák részére

Értesítem azokat, akik kocájuk részére a közlekedési ügyosztálynál korpát igényeltek, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte tisztántúli ki-rendeltségénél (Hunyadi utca 13. szám alatt) a részükre kiutalt és kocáknak 10 kg-ban megállapított mennyiségű korpát igénybejelentési lapszelvényük bemutatása ellenében naponta délelőtti 8—12-ig a következő sorrendben vehetik át:

- 1942. évi július hó 3-án, pénteken az I., II., III. számú,
- 1942. évi július hó 4-én, szombaton a IV., V. számú,
- 1942. évi július hó 6-án, hétfőn a VI., VII. számú,
- 1942. évi július hó 8-án, szerdán a VIII., IX. számú,
- 1942. évi július hó 9-én, csütörtökön a X. számú,
- 1942. évi július hó 10-én, pénteken a XI. számú körzeti irodához tartozók vehetik át utalványaikat.

Felhívom az igénylők figyelmét arra, hogy a korpa átvétele végett szákot vizvenek magukkal. Polgármester.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, június 27-én reggel 8-tól, július 4-én reggel 8 óráig: „Mégváltó“ Piac u. 18. telefon: 14-69. — „Muraközy“ Piac u. 72. telefon: 37-33. — „Bocskay“ Cegléd u. 22., telefon: 29-14. — „Csokonay“ Mester u. 43., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem“ Csapóker, Jánossy u. 44. szám.

Megszólat a magyar szív

Kaptuk a következő sorokat:

Csütörtöki számuk vezércikkében szövegelték a hadbavonult Miskolczi István közhuszár itthon maradt családjának nagy gondját, baját, hogy hirtelen kis gazdasága a tönk szélére jutott, lova elhullott. A derék leventék a kis család segítségére siettek és dolgozni már a tanyán, de talán másoknak is vána kötelezettségük irántuk. Ha akadnának, akik itthon vagyunk és ichtjuk, rövidesen pótolható lenne Miskolczi István harcos testvérünk egyetlen elhullott lova. Tessék ilyen irányú gyűjtést, illetve felhívást intézni b. lapjában a közönséghez. Magam részéről itt kélok tíz pengőt, abban a reményben, hogy a példát követni fogják mások is és Miskolczi István közhuszár, ha Isten segédelmével hazatér a harcmezéről, hiány nélkül találja kis gazdaságát.

Ókrös József cipész, Sas u. 1.
A fenti sorokhoz nem kell külön méltatás. Azok magukért beszélnek. Megszólat a magyar szív és azt hisszük nő-sokban is feltámad a magyar testvériség érzése.

A főispáni hivatalhoz megérkezett a kabinetirodától Nagybakay Szesztina Jenő kormányfőtanácsos részére a Magyar Erdemrend középkeresztje, melyet — mint megirtuk — a Kormányzó adományozott kimagasló tevékenysége elismerésül. Szilassy László főispán valószínűleg a jövő héten adja át ünnepélyes keretek között a kitüntetést Nagybakay Szesztina Jenőnek.

A közellátási hivatal hozzájárult ahhoz, hogy a június 26. előtt fömcsre fogott idei libák és kaesák máiól kezdve tíz napon belül élő állapotban piacra hozhatók kényszerlevágás céljából. Ezeket a libákat és kaesákat csak a Magyar Baromfi Kivételi Egyesülés tagjai vásárolhatják meg, de közforgalomba nem hozhatják és kizárólag a közellátási hivatal rendelkezésére kötelesek lárózni.

A Magyar Feltalálók Országos Szövetsége állandó kiállítását rendez a magyar feltalálók tevékenységének eredményeiből: a pótlanyagokból. A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a szappanhiány leküzdését megoldó találmányt. Zsíros földből állítanak elő jó szappant. Faabroncsú népkerekpárt, üveghegerezésű kút vas helyett, cserélhető cipősarok, műtalpok, kávé szerepelnek a pótlanyagok sorában.

Távházasság Szatmáron. A háború folyamán sokat hallottunk már távházasságokról. Olyan házasság ez, melyen az anyakönyvezető előtt s a menyasszony előtt csak házassági nyilatkozatát olvassák fel. Szatmáron is ilyen távházasságra készülődnek. Farkas Vilmos harctéren küzdő honvéd megküldte parancsnoka előtt le: házassági nyilatkozatát, mely szerint nőül akarja venni Varga Mária szatmárnémeti leányt. Szatmáron ez lesz az első távházasság.

Hathónapi fogházra ítélték egy görög kel. lelkészt, mert megtiltotta a Himnusz énekelését

A nagyváradi törvényszék ötös tanácsa elé került Kimpján János alsófernezei görög keleti lelkész, aki a vádirat szerint, amikor a templomába bementek Kemény Károly tanító vezetésével a leventék és iskolásgyermekek, a tanítónak arra a kérésére, hogy tekintettel a március 15-i ünnepre, az ifjúságnak engedje meg, hogy a magyar Himnuszot énekelje, kijelentette, hogy nem engedi, mert püspöki utasítást kapott ezzel kapcsolatban. A falu lakói egyhangúan elhatározták, hogy az állami elemi iskolában magyar nyelvű oktatást kívánnak, ezért is méltatlankodott a lelkész és a vallásórán a gyermekeket dorgálta, többeket megvert, mert magyarul tanulnak.

A bírósági tárgyaláson Trufás esperes, mint tanu kijelentette, hogy nem tartják bűnnek azt, ha román templomban a magyar Himnusz énekel az ifjúság vagy a hívek. A vallomások alapján a lelkészt hathónapi fogházra ítélték.

A tábori postacsomagok szállítási időtartama és beállított meleg idő miatt a hadműveleti övezetben szolgálatot teljesítő honvédek továbbra is havonta csak egy darab egy kg. súlyú csomagot kaphatnak. A csomagokban szalonna, kolbászfele és egyéb húsrú, gyufa, továbbá a címzettek személyes szükségletét meghaladó, vagy a hadműveleti területen nem szükséges egyéb cikkek nem küldhetők. Elemiszerből legfeljebb 500 gramm, dohány-neműből legfeljebb 100 gramm, szappanból egy darab helyezhető el a csomagban. Dohány-neműt, gyufát lehetőleg a Vöröskereszt útján küldjünk a hadműveleti területre, mert az ilyen adományokká az összesség ellátási színvonalát emeljük.

Rác Janosi, a népszerű és kedvelt cigányprimás a nyári szezonra Parád-fürdőre szerződött és zenekarával nagy siker mellett szerepel a hírneves fürdőtelepen.

A kereskedőtanoncokat tartó cégek figyelmét nyomatékosan felhívom arra, hogy beszerződött, vagy iskolai bizonyítványokat már kézhez vett tanoncokat haladéktalanul irassák be a kereskedőtanonciskolába, a fennálló törvényes rendelkezések értelmében. Beírás reggel 9—1, délután 4—6-ig.

Szer az étvágy ellen. Az idők jele, hogy ilyen „gyógyszer“ feltalálásáról lehet szó. Egy francia élelmiszer-gyár olyan szert hirdet, amely elveszi az étvágyat. Ha ebből a szerből egy kávéskanállal beveszünk, úgy a legszűkebb ebéd után is a jóllakottságot érezzük, hirdeti a cég. A csodaszer neve Neo Sante.

Ungvároli a közellátási hivatalban betörés történt. A betörés során nagyszámú kenyérfelgyártó el. Az ungvári közellátási hivatal ezért új kenyérfelgyártókat nyomatott, amelyeknek színe és beosztása teljesen eltér az ország egyéb vidékein használt kenyérfelgyártóktól. Minden egyes jegy feljapára a közellátási hivatalban előre feljegyzik a fogyasztó, illetőleg a jegy használatára jogosult egyén nevét.

Felhívás a kocsmárosokhoz! A Debrecen és Vidéke Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata az 500—1942 P. M. sz. rendelettel kapcsolatban ezúton hívja fel t. tagjai figyelmét arra, hogy mindaddig, míg az elnökségtől újabb értesítést nem kapnak, pálinkát és sört a régi áron árúítsanak. A rendelet kiegészítése után az elnökség tagjait azonnal értesíteni fogja. Elnökség.

Fűszerkiskereskedők figyelmébe! Felhívom a kártársak figyelmét, hogy a hatósági hivatalos, valamint a fűszerkiskereskedők által kibocsájtott egyéni irányításlapra, melyeknek szembebetűnő és szabályszerű elhelyezésére az üzlethelyiségben óriási gondot kell fordítani. Ezenkívül nagy gondot kell fordítani a kárkati árukra, melynek minden egyes cikkét árjelzővel kell ellátni. Úgyisntén az üzlethelyiségben minden egyes élelmiszert árjelzővel kell ellátni, mert ezeknek be nem tartása esetén most már az ellenőrző közegek kíméletlenül fognak eljárni. Napilapok beszámolnak a repülőbiztonságok működéséről, melyek a körvény szigora szerint járnak el. Kérünk minden kártársat a hatósági árak állandó pontos betartására és betartatására. Árjegyzékkel kapcsolatosan mindenféle felvilágosítással üzletemben Péterfia-utca 42—44. szám alatt kártársi együttérzéssel szolgálunk. Propaganda-elnökség.

Cavallero hadserégtábornokot, az olasz nagyvezérkar főnökét Olaszország tábornagyává nevezték ki.

Újpest száz esztendője kezdte meg a községi közigazgatást. Az évfordulót úgy ünneplik meg, hogy többgyermekes családoknak átadják a most épült száz kertes családi házat. Ugyanakkor avatják fel az új szociális intézményeket is. Újpesten nagy beruházásokat végeznek most is, félmillió költséggel tüzoltókat építenek, egymillió pengőbe kerül az új leventetábor, tanoncotthon és több ovoda.

Az Etna szerdán reggel működésbe lépett, 2400 méter magasban öt kráter megnyílt és a kopár hegyoldalon két kilométernyire lefolyt a láva. Kár nincsen.

Romániában a Vrancea-hegységben a medvék több falut megtámadtak és nagy pusztítást vétek véghez juhnyákban, tehéncsordákban és a vetésben.

Háromhónapi fogházra ítélték el Juhász Sándor 21 éves napszámóst, aki egy dolgozó társca zsebéből ellopta az óráit és eladta néhány pengőért. Egy másik társának a feleségétől pedig hazug mesével az élelmiszerjegyeket akarta kicsalni, de az asszony nem adta ki a kezéből az élelmiszerjegyeket. Az ítélet jogerős.

Varrócérna és varrófonál forgalombahozatala. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara az ipari anyag-hivatali textilipari osztályának intézkedése alapján közli, hogy a kereskedők csak annyi pamutvarrócérnát vagy pamutvarrófonálhoz hozhatnak július havában forgalomba, illetőleg pamutvarrócérnát és pamutvarrófonálhoz felhasználó üzemek csak annyit dolgozhatnak fel, amennyit ezekből a gyártmányokból a cérnagyártó vállalatoktól vagy kiserelő üzemektől kapnak. Amennyiben azonban a részükre biztosított pamutvarrócérna, vagy pamutvarrófonál színben, erősségben és fajtában nem felel meg a keresletnek, jogukban áll a bejelentett saját raklárkészletükből átserélni. Műselyemből és műszálból készült cérnák és fonalak forgalma, illetőleg felhasználása továbbra is szabad.

Furfangos ügynök a bíróság előtt. Felmentette a bíróság Gartenraum Miklós ügynököt a család árdíjazás vádjá alól a debreceni törvényszéken, mert megállapították, hogy nem adta magasabb áron az írószereket, melyekkel a városban házalt és nem okozta senkinek anyagi károsodását. Az ügynök jól hangzó magyar neveken szerepelt, hamis igazoló iratokat csinált, magasállású urak neveit használta fel, hogy szívesen fogadják olyan helyeken, ahol remélte, hogy írószert tud eladni. Azt mondotta, hogy a csehek annakidején megkínózták nagyon az illavai fegyházban és azóta nem tudja rendes foglalkozását sem folytatni és kénytelen írószereket eladásával foglalkozni. A bírónak arra a kérdésére, hogy miért használt álneveket és miért nem a saját neve alatt csinált üzleteket, egykedvűen jelentette ki, hogy az ő nevével nem lehet üzletet csinálni, de a mártíromságot szenvedett magyart már szívesen fogadják és vásárolták is. A nyomozás során 36 darab peccéses írás, hamisított protekciós leveleket, igazolványokat foglaltak le az ügynöktől, de ezért nem vonták kérdőre, mivel vádat nem emeltek ellene.

Bejelentés elmulasztásáért nyolcnapi elzárás

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Kádár Gyula ügynököt bejelentési kötelezettségének elmulasztása miatt.

Kádár ugyanis néhány héttel ezelőtt Debrecenbe jött ügynökölmi és két hetet a városban töltött anélkül, hogy bejelentette volna magát, Dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró a bizonyítási eljárás lefolytatása után nyolcnapi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

— 0000 —

Kecskemét környékén két juhász összeverekedett a legelőn. A juhászoktól vívott párba jóval kevesebb súlyos sérüléssel kerültek a kecskeméti kórházba.

Ukraina elpusztított területeinek újjáépítésére Hollandiából szakembereket indítottak, mérnökök, építészek, kézművesek. A szakmunkások család-jukat is kiviszik majd és letelepednek Ukrajnában.

Göteborgban nagy kénkedés ügyet lepleztek le. Három szvedet tartóztattak.

Az NMK-ba tömörült népzenezők csoportja az OTI-ba bejelentés kötelezettségének kérdésével foglalkozott a tegnapi választmányi ülésén. Rövid Vilmos alelnök ismertette, hogy a népzenezőket alkalmazási helyükön be kell jelenteni az alkalmazónak az 1927. évi XX. tc. 21. paragrafusa értelmében és a munkaadó az öt terhelő járulékt felét a biztosításra kötelezettnek javadalmazásából levonhatja.

Vasvillával verték el Veres József Pele Juliánát, akit sebeiével a berettyóújfalui kórházba utaltak kezelésre. A támadó az asszony vállomása szerint egyik szomszédja volt, akivel haragos viszonyban van.

Elsült Czege József mezőőr kezében a puská és a golyó átfúrta a baltenyerét. A mezőőrt a körösnagy-harsányi határból a berettyóújfalui klinikára szállították kezelésre.

Felakasztotta magát és meghalt Darvas közszegény Karikás Zsuzsanna 21 éves leány. Az öngyilkosság oka ismeretlen, a temetési engedélyt megadták.

Jogtalan eltulajdonítás miatt került a debreceni törvényszék elé Gottliener Jenő debreceni borkereskedő, akitől a hatóság igénybevette az autóját, de mielőtt elvitték volna, észrevették, hogy néhány alkatrészt leszerelték a kocsirol. Jankovics Jenő tanácselnök a vádlottat elítélte 300 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

Finn gyermekek Magyarországon. A nyárutó táján mintegy 300—350 finn gyermek fog az országba érkezni, hogy nyolc hétig Magyarországon üdüljenek. A nagybányai evangélikus gyülekezet tagjai — tekintve, hogy a finn gyermekek nyaraltatását egy evangélikus szervezet végzi — öt finn gyermek üdülését magukra vállalták.

Zsebtolvaj a debreceni pályaudvaron ellopta pénztárcáját 104 pengővel Borbély Lajos székelyhídi lakosnak, amint az a budapesti vonatra fel akart szállni. A rendőrség nyomozást indított a vasúti tolvaj kézrekerítésére.

Hirdetmény. A 318 301—1942. XV. B. M. számú rendelet alapján közhírté teszem, hogy 1942. évi augusztus hó 17-i, szeptember h. 28-i és november hó 9-i kezdettel Budapesten a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézetben tisztí orvosi tanfolyamra és az azt követő vizsgákra jelentkezőknek az erre irányuló kellően felszerelt és felblyegzett kérvényeket dr. Johann Béla államtitkárhoz, a tisztí orvosi vizsgabizottság elnökéhez címezve a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet (Budapest, IX. ker. Gyáli út 4.) Főigazgatójához 1942. évi július hó 20. napján déli 12 óráig kell beküldeni. A később érkező vagy előírt okmányokkal fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. A kérvényhez csatolandó okmányokra és egyéb tudnivalókra vonatkozólag a részletes hirdetményt nyújt tájékoztatást, amely a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve és a tisztí főorvosi hivatalban is megtekinthető. Polgármester.

Év végén

A vízsa véget ért Fiam,
Töröld le könnyedet túlán,
Bizonyítvány nem bizonyít
Semmit az Élet s apád asztalán.

Igaz, hogy van egy harmasod
Azonban édes kisdíák,
Ne bánkódj, holnap elmúlnak
A máj sirató bús melódiák.

És kapjál jegyet mostohán,
Dolgozzon tovább a kéz,
S ha majd az Élet ír jegyet
Fiam! Te mindig fel az Egre néz!

VÉKONY ANTAL.

ooxoo

— **A hathetes önkéntes vöröskeresztes tanfolyam záróvizsgálója szombaton délután félhat órakor lesz a városháza közgyűlési termében.** Vendégeket szívesen látunk.

— **Kinevezés.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter **Farkas Ödön**né debreceni lakost, a posta üzemi női szakán postasegédellenőrnővé a X. fizetési osztály I. fizetési fokozatába kinevezte.

— **Az egyetemi templomban** vasárnap, július 5-én este gyülekezeti evangelizáció lesz. Az evangelizáció 8 óra 30 perckor kezdődik és 9 óra 15 perckor van vége.

— **Betörők ruhaneműt loptak.** Csikly Rezső magántisztviselő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a nagyerdői Vigadóban levő szobájának ablakait betörve behatolt a helyiségbe s két öltönyt és más ruhaneműket loptat. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **A fodrászszakosztály** Nagy Ferenc szakosztályi elnök vezetésével ülést tartott. Két fontos tárgya volt az ülésnek. Az egyikben megvitatták az anyagelosztás problémáját. A másik ügy szociális jellegű volt, amennyiben a hadbáronult fodrászok családjaiknak megjelvezését tárgyalják. Egyéb szakmai kérdést is megbeszéltek.

— **Sértésbejelentés.** A 102.730—1941 K. M. rendelet értelmében a sertéseket 1942 évi július hó 1. és 5. napja között ismét be kell jelenteni. Bejelentendő a július elsején fennálló állapot szerint minden sertés, bármely ivarú, korú, fajtájú, vagy rendeltetésű legyen is az. Eo kell tehát jelenteni a tenyészsertéseket is. A bejelentést az is köteles megtenni, akinek csak egy sertése van. A bejelentést a közlelmelési ügyosztály termelői irodájában (Ferenc József út 28., Dobozi átjáró, földszint) az ott díjmentesen kapható bejelentő lapon kell megtenni. A bejelentőlapot büntetőjogi felelősség mellett a sertés tulajdonos köteles kiállítani és aláírva beadni. Bejelentéskor a sertéslapot is be kell mutatni, hogy abba az iroda a bejelentés megtörténtét igazolhassa. Sertéslap nélkül a bejelentést megtenni nem lehet. Az aki a sertéslapot kiállítja, a fentiek szerint teendő sertésbejelentéskor kaphatja meg sertéslapját. A sertésbejelentés elmulasztása, az elközbáson kívül, szigorú büntetést von maga után. Polgármester.

— **32.000 pengőért cserélt gazdát** a kecskeméti Csáktornya-dűlőben egy hold szőlő.

— **Vascsövekbe zuhant és szájan, mellkasán súlyos zúzott sébeket szenvedett** Vendég-utca 25. szám alatti munkahelyén Magi Sándor lakatos, Csapó-utca 59. szám alatti lakos. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Munkácson az érettségizők 70 százaléka megbukott.** Munkácson a kereskedelmi középiskola magyar tagozatán az érettségi vizsgára jelentkezett 59 jelölt közül (4 viesszámpelt) csak 19 felelt meg, 40 növendék megbukott. Ez 70 százalékos bukási aránynak felel meg, ami még a makoí rekordot is megdönti.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje július 3—10. Pénteken este mindkét templomban fél 9, szombaton reggel 7, délelőtt a Deák Ferenc-utcában 11, délután mindkét templomban félhat, este 9.25, köznap reggel mindkét templomban fél 7, este 9 órakor. Hítségoklat: Szombaton délelőtt a Deák Ferenc-utcai templomban. Rabbiság.

GYÁSZROVAT

Nagy Ferencné Dobszay Eszter 44 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, ref. szertartás szerint. Lakás: Montezredes u. 4. sz. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen fivérünk, Oláh Gábor elhunyt alkalmaából kifejezett részvéteket, a temetésen való megjelenésért köszönetet mond a gyászoló család nevében öz. Dlen Mihalyné Oláh Erzsébet, Kartács utca 12.

ooxoo

FILM

VIGSZINHÁZ. „Segítség örököltem“ a régi magyar jobb vígjátékok közül való. Sok mulatságos jelenet és jó szereplők biztosítják a feljuttatás sikerét. A hirdató friss anyaga igen érdekes.

ooxoo

— **A prágai és brünni rögtönítelő bíróság július 1-én 141 személyt, köztük 5 zsidót ítélte halálra.** Az elítéltek ellenséges ügynököknek nyújtottak menedéket és egyéb bírodalomellenes cselekményeket követtek el, vagy támogatottak és Heydrich merénylőinek szélesebb segítőköréhez tartoztak.

— **Elveszett Sas, Kossuth, Piac-utcán** át Kistemplomig Kiss Sándor, Kiss Sándorné, ifj. Kiss Sándor, György névre szóló cukorjegy. Jászivú megtaláló jutalom ellenében adja le. Kiss, Révész-tér 2, Kistemplom.

— **Elveszett élelmiszerjegyek.** Erdélyi Gábor Veres-utca 32. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy kenyér-, zsír- és cukorjegyét ellopták.

— **A Tépelé Levante Egyesület** nagy-szerűen sikerült levante-napot rendezett. Délután tornabemutatót tartottak a gyakorlótérén, utána sport és egyéb ügyes mutatványokkal szórakoztatták a nagyszámúban megjelent közönséget. Este kilenc óra után hangulatos tábor-tűz rendeztek, melynek jelentőségét Szabó Miklós tizedvezető ismertette. — majd Szántó Gizella levante-lány aratott nagy sikert, művészi szavallatával. Humorról és derűltségről is bőven gondoskodtak a levante, sőt kacagást váltottak ki a kitűnően előadott jelenetek és szindarabok. A szereplők közül különösen Szántó Viktor, Bocskai Barna és Szabó Sándor tünnek ki, elsőrangú teljesítményükkel megérdemelték a sok tapsot. A tábor-tűz mellett felcsendültek a gyönyörű régi magyar nóták, melyeket apánk 1914-ben daloltak az orosz fronton. A nagy körültekintéssel megrendezett színvonalas tábor-tűz este 11 órakor ért véget, utána a fiatalok tánca is perdülték.

ooxoo

SPORT

DVSC-MOVE Szabolcs mérkőzéssel ér véget a bajnokság

A DVSC csapata vasárnap egykori nagy riválisával, Nyíregyháza csapatával, a MOVE Szabolcs kitűnő együttműködésével játszik a Stadionban. Az utolsó bajnoki mérkőzésen szép eredményt akar elérni a debreceni csapat, mely 10 pont előnnyel lett második az utána következő K. MÁV előtt. A közvetlen védelemben nem várható változás, a fedezetsorban esetleg helyet kap a kitűnő formában levő Orosz, a támadó sorban azonban új összeállítást próbál ki a vezető. Itt Kristóf Szilárd, Szabó, Berecz, Szilágyi, Tisza, Serfőző, Sidlik szerepeltetése jön számításba. Összeállítás csak holnap várható. Előmérkőzés a DVSC ifj.—Egyetértés ifj. lesz.

Július 12-én a Nagyvárad AC játszik Debrecenben visszavágó mérkőzést a legutóbb a debreceni csapattól a saját pályájukon elszenvetett vereséget.

Nevetséges óvást nyújtott be a Diósgyőri MÁVAG a kupadöntő ellen, melyet tudvaleg 6:2 arányban nyert meg a Ferencváros. Azon a címen óvna, hogy a játékevezető négy perccel előbb lefújta a mérkőzést. Sportszerűség szempontjából kissé különös ez az óvás, mert hát azért 6:2-ös eredményél, még ha 1—2 perccel előbb lefújta is a játékevezető a mérkőzést, az aligha befolyásolhatta már az eredmény kialakulását. Az óvás sorsa nem kétséges.

Erősít a DVSC. Az agilis vezetőség már több helyen tárgyalt új játékosok megszerzésére ügyében. Egy kiváló középcsatárról, egy válogatott középfedezetről és hátvédéről van elsősorban szó.

Augusztus 20-án indul az új bajnoki idény. A vasárnapi országos tanács ülésén elé ilyen javaslatot terjesztettek.

Ha a Vasas feloszlatják, a DVSC beosztását kéri az NB I-be

Megírtuk, hogy László dr., az MLSZ alelnöke a Vasas ellen beadványt intézett az országos tanácsüléshez és ha a beadvány pontjait bizonyítani sikerül az könnyen azazal az eredménnyel járhat, hogy a Vasast törölni fogják. Akkor pedig megürül egy hely az NB I-ben.

Debrecen vezetőségének és társadalmának már most el kell követnie mindent, hogy az MLSZ ez alkalommal Debrecen csapatát hívja meg a megüresedő helyre. Precedens van erre, így hívták meg a DIMÁVAG-ot két évvel ezelőtt. De jogilag is csak egy régi sérelem orvoslása lenne ez az intézkedés, hiszen amikor a Bocskayt megszüntették, a legeszerűbb lett volna helyére Debrecen másik csapatát, az NB I-be törő és a Bocskay anyagegyesületének, később utódjának tekinthető DVSC-t beosztani nyomban. Más szempontból is csak Debrecen csapata jöhet számításba. A BSZKRT fővárosi csapat, mely a múlt évben esett ki, újabb feljutásához nem fűződik olyan fontos sportérdek, mint a 130.000 lakosú Debrecen csapata az NB I-ben való szerepléséhez. Az SZFC Szombathely csapata és Szombathelynek egyik egyesülete, a Haladás már feljutott az NB I-be. Országos sportérdek, hogy Debrecen csapata kerüljön fel az NB I-be és hisszük, hogy az MLSZ vezetői nem is térnek ki ez elől.

A fővárosból is a DVSC-t ajánlják az NB I-be arra az esetre, ha az Országos Tanács kimondaná a Vasas feloszlatását. Rámutatnak azokra az okokra, melyek miatt igazságtalan lenne a BSZKRT bejuttatása és a debreceni csapat beosztását kéri az NB I-be.

Hajdúszoboszlón üdül Turay II., a Gamma másik három játékosával, Patkolóval, Palatinussal és Híressel együtt.

Tegnap volt a játékevezetői tanfolyam elméleti vizsgálója. Tizennyolc jelölt közül csak egy bukott meg, három szigorítottra megy, tizennégy azonban sikerrel megfelelt. A kérdések a labdarúgás szabályait teljesen felölték s némelyikük bizony még az öreg futballszakértők tudását is próbára tették. Selmezy Lajos a JT főtiktára, Szabó Kálmán és dr. Thomas Henrik voltak a kérdezők. Örömmel látták a jelöltek alapos felkészültségét, amely szinte teljes egészében Szabó Kálmán érdeme, aki fáradságot nem ismerve oktatta a jelölteket a tanfolyam kéthetes ideje alatt. A vizsga után Selmezy Lajos rövid buzdító beszédet intézett a vizsgát tettekhez, majd Tamásy László a felsőtiszai kerület elnöke mondott köszönetet Selmezy Lajosnak és a jelölteket előkészítő Szabó Kálmánnak. A vizsgázott játékevezetők ma a pályán mutatják be tudásukat: a Stadionban délután 6 órakor kezdődő Játékevezetői Pilótatisztek mérkőzésén.

Memorandummal fordult a DVSC vezetősége az MLSZ elnökségéhez az NB I-be beosztása érdekében. Négyezer főt

DEBRECZEN

7 OLDAL,
1942 VII. 3

számoló tagtáborra és Debrecen sport-társadalmára hivatkozva kéri ezt a beosztást, megemlítve, hogy négyéves küzdelmük a bejutás érdekében egyrészt a játékosok rajtuk kívül álló szolgálati okai következtében, másrészt balszerencsés körülmények miatt nem vált sikeressé. Játékerő tekintetében bizonyosságul rámutatnak a NAC elleni győzelmre és a KAC elleni döntetlenre, melyet idegenben értek el és arra, hogy 10 pont előnnyel 103:33-as gólaránnyal áll a csapat a bajnoki lista második helyén. A kellő anyagi megalapozottságot biztosítja az egyesület négyezer tagja. A vezetőség rámutat ezután az emlékiratban az új sporttelep építésével kimutatott áldozatkészségre, hazafias, nemzetnevelő működésére és kéri a százharmincezer lakosú város csapatát, Bocskay utódját beosztani az NB I-be.

A DEAC és KISOK válogatott keret újszói július negyedikén reggel 7 órakor a városi fürdőben tartandó edzésen megbeszélés végett okvetlen jelenjenek meg. Schmidt Gyula testnevelési tanár.

Az Egyetértés FC vasárnap ünnepli egyéves fennállásának évfordulóját. Ez alkalommal a Stadionban a DVSC ifjával játszik a csapat. A játékosok pénteken este félnyolc órára szakosztályi ülésre, Magoss György-tér 9 alatt jelenjenek meg.

Atletika. Szombaton és vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi a MASZ keleti kerületi felnőtt bajnokságait és az ifjúságiak részére pedig válogatóversenyt tart. A verseny az indulókat és a nevezéseket tekintve, nyilvános ígérkezik. Indulnak a versenyen az újdonsült ifjúsági bajnokok, akik Budapestben is megmutatták oroszlan-körmüket, de indulnak a többszörös kerületi, országos vidéki, országos főiskolai, országos vasutas bajnokok is. A versenyzők szorgalmasan készülnek a nagy erőpróba, mert csak a legjobbak mehetnek a Szabadkán sorra kerülő országos vidéki bajnokságra, ez azért is fontos a versenyzők szempontjából, mivel nemcsak a győzelem, hanem az eredmény is fontos. A keleti kerület mindig előkelő helyet biztosított magának az ország kerületeinek erőpróbaiban. 1934—1937-ig egyszer volt második, háromszor pedig első, sajnos később hátrább került, de tavaly már harmadik helyen végzett Kolozsváron. A vasárnapi versenyre minden egyesület teljes létszámban vonul fel. Neveztek a versenyre Szolnok, Nyíregyháza, Ungvár, Debrecenből a DEAC, DTE, DVSC DGASE versenyzői. Ez lesz az idén az első verseny, ahol a kerület minden egyesülete elindítja versenyzőit.

ooxoo

Szerkesztői üzenetek

Idős Sz. K. J. B. sorait nem lehet kőzölni, de a felhozott dolgok megszivellése céljából illetékes helyre juttatjuk

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi	Favágó munkát kaphat. Eötvös-u. 18. 89	ALKALMAZÁST keres férfi
Könyvelőt vagy könyvelőnő öskeresztény származással azonnalra felvesz Benyáts, Csapó-u. 42. 202	Kifutófiú, 18—20 éves, azonnalra felvétetik — Adorján fűszerkereskedőnél, Piac-utca 83. 87	Fűszer és csemegés segéd elhelyezkedést keres. Nagy, Vár-utcai tisztviselőknél. 467
Kifutófiút felveszek. — Széchenyi-u. 6. Asztalosműhely. 399	Ügyes kifutót felvesz a Hegyaljai, Gyöngyösi, Homoki Borüzlet, Piac-utca 55. 86	ALKALMAZÁST nyér nő
Tanulót felvesz főz. központi fűtés és vízvezeték szerelő műhelybe. 30 P fizetés. Nagy Sándor fia, Garay-u. 15. 33	Hadirokkant, lehetőleg papírkereskedő segéd, tanulóknak árva élénk nő beléphet Kulesár Imre Fia. 547	Hölgyfodrász kisaszszonyt alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszlói-út 4. 452 7. 29
Tezűlszakmában járhas kereskedősegédet, öskeresztényt, azonnalra felvesz Aszmann, Piac 27. 549	Tanulónak rendes fiút felvesz ékszerész. Ajánlatot „Megbízható” jelígre kiadóba kérek. 541	Hölgyfodrász kisaszszonyt és úrifodrász. segédet alkalmazok. — Nagy, Balházár 14. 403
Kifutó felvétetik azonnalra, Pannónia szálló. 553	Házmeesterpár felvétetik. Asztal székkekkel eladó. Arany János 18. 533	Varródába kézi kis segédleány és tanuló felvétetik, Rákóczi 33. 501
Kifutónak jó családból fiút felvesz azonnal Lengyel kelmekestő, Csapó 47. 82	Aszalossegéd felvétetik. Csapó-u. 41. 97	Gépirókkisaszszonyt keresek napi kétórát foglalkoztatással. Ajánlatokat, fizetési igény megjelölésével, „Iroda” jelíggel a kiadóba kérek. 523
	Csapat, kinek már nagyobb gyakorlata van, felvesz Éden vendéglő. Csapó 534	Cukrászdába kiszolgáló leány felvétetik, gyakorlott előnyben. Drexler, Kossuth 6. 545

Gyors- és gépirónat, aki számlázásban is járhat, öskeresztényt azonnalra keres Aszmann, Piac 27. 548

ALKALMAZÁST keres nő

Elmegek úri házakhoz mosni, vasalni, szépen mosok és vasalok. Kút-utca 1. Balra második ajtó földszint. 519

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés Simonvi-út 27 alatt. 342 vv.

Mindenes szobaleány szakácsnő mellé Hajdúdorogra azonnal felvételi keresztény családban. Jelentkezés dr Forbát, Piac 26. 482

Bejárónó felvétetik — azonnalra. Péterfia 2. Keresztépület. 79

Magános ötvenes főzni tudó mindenes kőtagú családban azonnalra. Péterfia 19. Udvarban. 85

Bejárónó jobb családból, háromtagú családban felvétetik. Csapó 88. 83

Bentlakó mindenest — azonnal felveszek. Dr Weisz Endre, Svetits térház I. em. 91

Bejárónót reggeli órákra felveszünk. Damjanich-utca sarok. 544

Bejárónót délelőtti órákra felveszek. Werbőczy-utca 6. 543

Bejárónót vagy bentlakót mindenest jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Csapó 47. 542

Főző mindenes azonnal felvétetik bentlakásra. Péterfia 4. Cukrászda. 538

Bejárónót délelőtti 10-től azonnalra keresek. Kauker Ferencné, Varró-utca 35. 518

Hosszú bizonyítvánnyal bejárónókat elmennek, szépen mosok, főz. Bedőné, Nyil-utca 135. Keresztépület. 524

Bendes megbízható bejárónót felveszek. Károly Fejéne József-út 23. 526

Bejárónót, fiatal, ügyes leányt bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Iskola-u. 8. 530

AJANLAT

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 10-93. 535 7. 3.

Orajavítás, ócska órát veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Szappannak való zsírt szappanra becsereél Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 585 10. 15

Csánostasson, vizsgáljasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövők. Vétel, cse-re, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Legelősebben fest, tiszt. Weisz, Arany János uca 29. sz. 1941 vv

Csipekfüggönyöket, valódi klóplí-anvagokat 150—300 szélesben, — csipeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Szörmebundait most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester Püspöki palota. 1232 12. 22

Pfaff balkaros, Singer, sima iparos varrógépek, keveset használtak. Roboz és Hammernél Piac u. 8. eladók. 329 7. 12.

Sírkövek műköből és termésköből gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél. Fürdő-utca 2. 1219 vv

Égetett mészre előjegyzést elfogad a Debreceni Működgyár Rt., Fürdő-utca 2. 496

Csánostasson Csala csánostó vállalatnál. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Legelősebben készítek kárpitosmunkát házuál és szakszerűen. Karácsony, Kandia-u. 15. 558

Egyenruhára anyag érkezik, civilre is alkalmas. Tegdes szobánál. Kálvin-tér 19. 535

KERESLET

Fényképezőgépet Leica Contax és egyéb gyártmányokat veszek. Berzékai foto. Piac-u. 38. Udvarban. 444 10. 1

Fogaranyat, ezüstöt ékszeri legmagasabb árban veszek. Fránki, Piac-u. 73. 965 8. 3

Ékszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszeri vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Hársfavirágot, szépen szárítottat, legmagasabb napi árban vásárol gyógyszerár. Péterfia 61. 499

Szép nagy körégo petróleum függő lámpát keresek. Ajánlatot Teleki 54. 466

Férfi kerékpárt keresek megvételre. Rothermere-u. 61. 527

OKTATÁS

Simaj Magda gyorsíró, gépiró és szépiróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359/1911—42. Tanker. kir. főig. 1800 7. 5.

Dr Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Balvány-utca 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Államvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 8. 28

Középisikolai tanárok júliánosan bármilyen vizsgára, ludovikára is, előkészítenek Érdeklődni a kollégiumi főkapusnál. 78

Elismert német tanuló pótvizsgára előkészít középisikolai tanulókat jó eredménnyel. Ferenc József-út 36. Pöhl. szint. 555

SZALACSY RÁCZ IMRE

BARNA KENYÉR

— Regény —
(72).

Kint a vaspántos ajtót megrázta valaki vadul, keményen, hogy rengett bele a ház. Tamasi János felhúzta a ravaszt és csendesen mondta:

— Ezek itt be nem jönnek!...
— De hol vannak a kutyák, hol vannak! — gondolt hirtelen a két óriás kutyára az asszony.
— Az ám, mi van azokkal a dögökkel?... — bosszankodott Tamasi János és felrántotta a csizmáját csak úgy meztlára.

— Nyissa ki, Tamasi uram, beszélni akarok magukkal!... — mondta az első hang.

— Ha jót akar, akkor jöjjön el holnap, ha nem, akkor, vigyázzon, mert nem vagyok egyedül!...
Most valaki ismét neki nekifeküdt a nagy ajtónak és hallatszott, hogy talán ketten is próbálkoznak a sarkából kiemelni, de Tamasi János jól tudta, hogy a vaspánt, a jól záró rések nem engednek tíz embernek se.

— Nyisd ki a hátsó kis ablakot, aztán löj ki — jutott hirtelen eszébe a mentő ötlet az asszonynak, míg az ablakon ismét kocogtatott az ismeretlen, akinek a hangjában a Szabó Esvány hangját vélte felismerni Tamasi János, pedig érzett, hogy elváltatott hangon beszél:

— Nyissa ki Tamasi uram, ha kedves az élete!...

Tamasi János a hátsó ablakhoz ugrott, oda, ahol a szomszédok felől áll a kis ablak, melyet a ház renoválásánál be akart rakatni a felesége, de ő, Isten tudja, hogy miért, nem engedte. Az ablakot kinyitotta és odasúgta a feleségének:

— Fogd be a kislány fülét!
Aztán nagyot szólt a puská és a következő perc döbbentében eszeveszett futás kattogó lábálása hangzott hangzott a téglás tornácra, míg az udvari ablakot bezúgta valaki dühében.

A puskalövésre felrettentek a szalmakazal tövében szundító kutyák, megnyiták a szomszédok ablakait és felkurjantott vén Szuraj Józsi, aki bakter volt és éppen erre járt:

— Héj, emberek, baj van!...

Balázs ingben, gatyaszárban szaladt a betört ablak felé, s hídgelelősen kérdezte:

— Mi baj, mi történt!?

— Fogjátok meg őket! — kiáltott ki a tört ablakon Tamasi János és most már kinyitotta az ajtót.

Ott állottak az emberek, ahogy kiugráltak az ágyból, csak vén Szuraj Józsi vállán billegett a vasvilla kevélyen, amikor mondta:

— Meg mertem volna esküdni rá, hogy nem jöb-ján járnak a zsványok, mert találkoztam velük úgy tízenegy óra tájban a Bagoly kocsmája előtt!...

— Kivel találkozott kend?

— Három fekete gubás ismeretlen emberrel, akik azt kérdezték tőlem, hogy jól mennek-e erre Endré felé?

— Aztán hogy néztek ki?

— Az ördög látta a setétben, hogy milyenek, csak azt tudom, hogy guba volt rajtuk!...

— Én mintha a Szabó Esvány hangját hallottam volna! — mondta Tamasi János.

— Na hallja, még csak az kellett volna, most nézhetnék itt magunkat holtan, mert ezek Isten az atyám, hogy futóbetyárok! — villogtatta a vasvillát Szuraj Józsi, de mindjárt megállott a beszédében, mert a kutyák a kertek alól eszevesztetten ugattak.

— A kutyák, a kutyák elfogták! — kiáltott Balázs, — mire azok, akik ijedtükben csizmát húztak, megindultak a kertben végig, hogy megnézzék, mit csinálnak a kutyák abban az eszeveszett ugrásban. Túl a sövényen ekkor már az utca-sor minden kutyája ott vicorgott és körben fehérlett a bundájuk, mintha valakit szigorúan őriznének.

— Balázs átugrott a karos sövényen és alig tudott megkapaszkodni a vízzel telt árokban.

— Csiba te, takarodj innen!
Tamasi János ott támaszkodott a kerítésnél és a sötétben is látta, hogy ember fekszik az árok parton, azt ugatják a kutyák.

— Ki vagy? — rugott Balázs a fekvő alakba, akin ugyancsak csuronyvizes fekete guba volt.

— Ne bánts, ecsém, én vagyok Szabó Esvány, ismersz!

— Hogy került kend ide?
— Csak itt jártam, aztán a kutyák lefogták!
— Ne higgy neki, ecsém, ez akarta felverni Tamasi uram házát, — lóbálta a vasvillát Szuraj Józsi. Ő is átkapaszkodott a sövényen, hogy szemtől szembe nézzen úgy is, mint hivatalos egyén a rablóval.

— Ott feküdt szerencsétlen, nyavalyásan a sáros földön Szabó Esvány, nyilvánvalóan nem bír megmozdulni, körülállották az emberek és valaki gyufát gyújtott.

— Mi bajod, — billentette meg lábbal Szuraj Józsi Szabó Esványt.

— Kibicsaklott a lábam, elsiklottam itt a parton!...
— Ne handabandázz itt, aki lelke van a fajtának, hol vannak a cinkosaid, nyomban mondd meg! — lépett fel olyan hivatalosan Szuraj, hogy senki-nek se jutott eszébe botránkozni, holott csak bakter volt semmi más.

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÜTOR

Modern háló, ebédlő konvhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Modern háló, könyvhaberendezés hencser, rekamier, fotel olcsón eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Minek a fényes kirakal, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Szalongarnitúra, kártyasztal elhalálózás miatt eladó. Kossuth-u. 39. Sépyék. 494

Ebédlőasztal székekkel, ebédlőkredenc, csillár és rádió elhalálózás miatt eladók. Kossuth-utca 40. 495

Barokkstíli antik divány, kemény háló eladó. Ajtó-u. 18. 88

Csészlésre hétlegrős MÁVAG hasos kazánom kiadom, eladom. Szent Anna 8. 554

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR
Férfi bicikli eladó. — Honvédtemető-u. 6. 776 vv.

Jókarban levő 350 köbcentis, Harley Davidson motorkerékpár olcsón eladó. Erzsébet u. 22. 106

Csepel, 100-as, eladó. Rakovszky-u. 3. 80

TÜZELŐ ANYAGOK

Szigetelőpapír kiutalás nélkül, darabos mász, borsodi szén kapható Pencznél, Széchenyi—Huszár sarok, 203 7. 16

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Pékiség forgalmas negyedben kereszténynek kiadó Sarkadyné, Rákóczi 19. 531

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szoba, könyha bútorozva azonnal kiadó. József kir. herceg-utca 53. 550

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kiadó két és egyszobás modern lakások Károly Ferenc József-út 19. Értekezni dr Rosner ügyvédnél, Piac-utca 75, délután 6-tól. 461

BÜTOROZOTT SZOBA

Lakótársnőnek keresek jobb nőt, kinek nappali elfoglaltsága van. Értekezni lehet 4 órától Farakas Mihály-u. 6. 476

Udvari bútorozott szoba kiadó. Csapó-utca 59. 60

Csendes helyen bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Csapó-u. 34. 81

Utcai — különbejárattal bútorozott szoba — kapunál — azonnal kiadó. Csemete 13. 528

Bútorozott szoba kiadó Magoss György-tér 8. 84

Csinosan berendezett különbejárattal szoba — azonnal kiadó. Arany János 18. 546

Bútorozott udvari szoba különbejárattal kiadó. Egymalom-u. 7. 540

Főbérleti lakásomban egy szolid úri nő személyében keresek. Cím a kiadóban. 92

VEGYES

Négyhónapos szimulánózott mangalicák eladók. Honvédtemető u 6. 79 vv.

Kőművesek! Udvarra nyíló vasalt erős dupla ajtót adok annak, ki új téglával berakja a helyét. Domokos Lajos-utca 6. 529

ELVESZETT

Schvarcz Ernő, Schvarcz Ernőné, Schvarcz Endre Simonffy 13. néven szóló 3 cukorjegy elveszett. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. 537

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Használt női ruha, nyári kabát, női cipő eladó. Kandia-utca 7. 1-ső ajtó. 199

INGÓSÁG VÉTEL

Csészlőgépet elveátórral első csészlésre keresek. Kossuth 46. 486

INGÓSÁG ELADÁS

Fűrészporkályha és fűrészpor eladó. Eötvös-utca 18. 90

Új kézimunka csipekfüggönyök 70 yengőért eladók. Magoss György tér 11. Varrónőnél. 529

Ócska téglák, ajtók és ablakok eladók. Kassai-út 30. 536

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lógereblyét, kalapácsos darálót — 12-est — 10—12 ló-erős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

Két lószerszám, ekék eladó. Zúgó—Csokonai sarok. 532

ELADÓ HÁZ

Eladó a Mester-utca 33. szám alatti ház. Feltételek megtudhatók a kiadóhivatásban. 398

Külsővástartér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytázas eladó. Cím megteudható a kiadóhivatásban. 4+

Szerkesztésén felelős

PALFI JÓZSEF

Kiadósnak felelős

IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZANTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY